Бельгійскага вадзіцеля выпусцяць на волю. Да суда (стар. 2)
Папяровы тыгр наменклатурнай пароды. Артыкул З.Пазьняка (стар. 4)

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Наклад 90.000
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 2 362 441

Пятніца, 18 ліпеня 1997 г. № 77 Кошт свабодны

Арыштаваныя чацвёра абаронцаў беларускага ліцэя

Абаронцы Беларускага гуманітарнага ліцэя пацярпелі, але не здаюцца і працягваюць барацьбу за будынак, на які паклала вока ведамства Івана Ціцянкова. Па меншай меры чацвёра ўдзельнікаў акцыі пратэсту, што адбылася ўчора, былі арыштаваныя.

Падзеі пачаліся з паведамлення дырэктара ліцэя Уладзіміра Коласа, які вярнуўся ад міністра адукацыі В.Стражава. Радасных звестак не было: Колас змог толькі сказаць, што папрасілі пачакаць да панядзелка.

Гэтае не задаволіла бацькоў і вучняў ліцэя. Яны вырашылі правесці своеасаблівую акцыю пратэсту — прагулку вакол квартала, дзе знаходзіцца ліцэй. Каб іх дзеянні не былі кваліфікаваныя як дэманстрацыя, вучні і бацькі не ўзялі з сабой ніводнага плаката, а трымалі ў руках толькі падручнікі, глобусы і геаграфічныя мапы. Міліцыя заблакавала выхад на вуліцу Кірава праз браму, і тады жывы ланцуг прыкладна з 50 чалавек выйшаў на вул.К.Маркса і пачаў рухацца вакол квартала. Але насупраць будынка каардынацыйнага камітэта СНГ, на вул.Камсамольскай, міліцыянты пачалі затрымліваць удзельнікаў акцыі. Хапалі толькі мужчын. Непасрэдна выконвалі загад маладыя, кораткастрыжаныя хлопцы ў спартовай вопратцы, якія больш нагадвалі бандытаў, чым ахоўнікаў парадку. Яны выхопвалі чарговую ахвяру з ланцуга, цягнулі да міліцэйскіх машын, не звяртаючы ўвагі на крыкі жанчын і дзяцей. Высокаму барадатаму мужчыну пры затрыманні да крыві разбілі галаву. Сяргею Крыштаповічу разарвалі вопратку.

Дарэчы, у 12 гадзін, калі побач з ліцэем збіраліся бацькі і вучні, прэзідэнт Лукашэнка ў суправаджэнні ўсёй сваёй світы (Шэйман, Ціцянкоў, Замяталін, Пашкевіч, Бародзіч, Агалец ды іншыя) наведаў стадыён «Дынама», што ў некалькіх кроках ад ліцэя. Ліцэісты не выключалі, што прэзідэнт можа зазірнуць і да іх, каб на месцы «разабрацца». Але Рыгоравічу цікавей было паглядзець, як тэрыторыю стадыёна брукуюць дарагой чырвонай пліткай.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

P.S. *Калі гэтыя радкі былі ўжо звярстаныя, сталі вядомыя яшчэ тры прозвішчы затрыманых: гэта Алесь Станішэўскі і Алесь Калбаска, якога схапілі ўжо пасля акцыі на ганку ліцэя, пацвердзіліся звесткі і аб затрыманні Анатоля Палаценкі. Па звестках бацькоўскага камітэта ліцэя, хлопцы ў цывільным, якія дапамагалі міліцыі арыштоўваць людзей, не хавалі, што яны — пасланцы арганізацыі «Прамое дзеянне». Іх да ліцэя прыехаў цэлы аўтобус.*

Будзем святкаваць разам!

Беларускі народны фронт, Аб'яднаная грамадзянская партыя і Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) — стварылі аргкамітэт па святкаванні шостай гадавіны абвяшчэння незалежнасці Беларусі.

Аргкамітэт створаны для каардынацыі дзеянняў пры перамовах з кіраўніцтвам Мінскага гарвыканкама. БСДП і БНФ падалі ў гарвыканкам дзве розныя заяўкі наконт правядзення 27 ліпеня святочных мерапрыемстваў. Пры гэтым БСДП меркавала пачаць акцыю на плошчы Якуба Коласа ў 12:00 і закончыць яе мітынгам на плошчы Незалежнасці; Народны фронт плануе правядзенне акцыі з удзелам 20 тысяч чалавек на плошчы Я.Коласа, а мітынгу — каля Палаца спорту. Аргкамітэт, па словах старшыні БСДП М.Статкевіча, павінен усё узгадніць, *« каб Мінгарвыканкам не сутыкнуў нас ілбамі»*.

Аргкамітэт узначальвае выконваючы абавязкі старшыні БНФ Лявон Баршчэўскі.

БелаПАН

Па студэнцкі білет – марш!

Учора ў вышэйшых навучальных установах пачаліся ўступныя экзамены. Перад тым, як пачаўся іспыт, абітурыенты павінны былі паглядзець і паслухаць па тэлебачанні 7-хвіліннае сачыненне прэзідэнта Лукашэнкі. Яно было прачытанае з паперкі і, як заўсёды, з памылкамі. Лукашэнкаўскі опус, напісаны на «магутнай і прыгожай рускай» і крыху на «роднай матчынай мове», закранае *«непростой путь к заветному студенческому билету»*. Патрыятычны пафас, які белымі ніткамі сшывае слова «хозяина страны» быў падмацаваны слёзным акордам: *«Никогда не забуду, как я получил свой первый студенческий билет, как показал его матери и увидел слезы на ее лице. Слезы радости, что в далеком сельском доме вырос студент»*.

Рыгоравіч не забыўся нагадаць, што ў яго ажно два дыпломы, якія ён *«делил с мамой»*, а яна дзеля адукацыі свайго Сашы *«делилась последним»*. Менавіта такі лёс чакае і мацярок будучых студэнтаў: жыццё ў горадзе вельмі дарагое. Прэзідэнт Лукашэнка супакойвае тым, што *«дети министров и дети хлеборобов»* нарэшце будуць роўнымі на ўступных экзаменах. Хочацца спадзявацца толькі, што вывучыўшыся яны не скажуць пра сваіх бацькоў, як аднойчы Лукашэнка пра маці — «старая варона».

Лукашэнка праз тэлевізар «по-человечески завидует» абітурыентам.

Пасля знікнення «хозяина страны» з блакітнага экрана дыктар абвяшчала тэмы сачыненняў для абітурыентаў, якія быццам бы вынікалі з прэзідэнцкага ўступнага слова. Па рашэнні дзяржкамісіі па кантролі за правядзеннем уступных экзаменаў па беларускай літаратуры студэнты пісалі сачыненне на тэму «Паэтызацыя народнай маралі ў паэме Якуба Коласа «Новая зямля», а па рускай «Народныя характеры в романе Льва Толстого «Война и мир». Так званая вольная тэма і па беларускай, і па рускай літаратуры было адно — «Мы, беларусы, з братняю Руссю». У сваім выступленні прэзідэнт Лукашэнка згадаў пра роўнасць на ўступных экзаменах беларусаў і рускіх, украінцаў і палякаў, татараў і габрэяў, але ж вольную тэму прапанавалі фактычна толькі для беларусаў. Астатнім, відаць, варта найперш разабрацца ў народнай маралі і гераізме «братоў-славянаў». Сёлетнім абітурыентам абмежавалі выбар і тым, што ў мінулыя гады звычайна прапаноўваліся тры тэмы па беларускай і тры тэмы па рускай літаратуры. Але нашто такі клопат, дый выбар правакуе вальнадумства.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Лінг просіцца ў адстаўку

Прэм'ер-міністр Сяргей Лінг, які знаходзіцца цяпер у адпачынку, учора накіраваў прэзідэнту Лукашэнку ліст з просьбай адпусціць яго на пенсію.

Б.П.

Мундзіры школьнікам

Да пачатку новага навучальнага года беларускія прадпрыемствы пашыюць 28 тысяч школьных касцюмаў для хлопчыкаў і 50 тысяч для дзяўчынак.

Як паведамілі нам у міністэрстве гандлю, на сёлетні сезон было замоўлена 65 тысяч касцюмаў для хлопчыкаў і 60 тысяч для дзяўчынак. Аднак на такую колькасць не хапіла тканіны. Знешні выгляд паўтарамільённай школьнай аўдыторыі краіны будзе залежыць ад фінансавых магчымасцяў бацькоў. У міністэрстве адукацыі сказалі, што школьную форму набываць не абавязкова. Пытанне адзення вырашаюць самі школы. На кожны ўзрост аднак распрацаваны 2—3 мадэлі. Напрыклад, адна з мадэляў для хлопчыкаў складаецца з пінжака ў клетку і аднатонных нагавіц. Кошты на школьнае адзенне вагаюцца ад 450 да 900 тысячаў рублёў.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Абітурыенты маюць шанцы вывучыць нават кітайскую мову

Сёлета 42 дзяржаўныя ВНУ Беларусі прымуць каля 24 тысяч студэнтаў на дзённую форму навучання.

У Беларускі дзяржаўны універсітэт, які лічыцца даволі прэстыжным, сёлета паступяць 1.690 абітурыентаў. На гэтыя месцы пададзена 4.120 заяваў. Універсітэцкі конкурс у выніку склаў 2,4 чалавекі на адно месца, што на 0,3 ніжэй за леташні паказчык.

Падзенне конкурсу адзначаецца на 27 спецыяльнасцях і толькі на 12 спецыяльнасцях назіраецца невялікі рост. Асабліва адчувальнае «падзенне» на юрыдычным факультэце БДУ. Калі на спецыяльнасць правазнаўства летась падалі заявы 796 чалавек, то сёлета толькі 495. У прыёмнай камісіі тлумачаць гэта тым, што сярод уступных экзаменаў на гэтую спецыяльнасць пакінулі пісьмовую матэматыку, якую знялі ў іншых ВНУ на гэтую ж спецыяльнасць. У параўнанні з мінулым годам на 0,3 упаў конкурс на спецыяльнасць камерцыйная дзейнасць на рынку радыётэхнічных сродкаў (2,2 чалавекі на месца). Вырас конкурс на спецыяльнасці беларуская мова і літаратура, руская мова і літаратура, эканамічная тэорыя, паліталогія, англійская мова.

Яшчэ за два дні да пачатку экзаменаў на першы курс БДУ было залічана 513 абітурыентаў. Сярод іх 153 пераможцы алімпіяд, якім не трэба было здаваць экзамены, а таксама 360 медалістаў і пераможцаў універсітэцкай алімпіяды, якія прайшлі тэставанне. З медалістаў кожны другі быў адсеяны. Пасля залічэння алімпійцаў і медалістаў засталося 1.177 месцаў і 3.300 прэтэндэнтаў. Конкурс сярод гэтай колькасці абітурыентаў 2,8. На спецыяльнасць інфарматыка на адно месца 8 прэтэндэнтаў, на камерцыйную дзейнасць — 7,5, на псіхалогію — 5. Сярод новых спецыяльнасцяў у БДУ — італьянская мова, менеджмент у галіне турызму, інфармацыя і камунікацыя. Для тых, хто не паступіць на бясплатнае навучанне, ёсць магчымасць паспрабаваць шчасце на платным, дзе заявы прымаюцца да 20 жніўня.

На дзённае навучанне ў Мінскім лінгвістычным універсітэце (былы «ін'яз») конкурс складае 3 чалавекі на адно месца, што не перавышае леташні паказчык. Самы высокі конкурс на перакладчыцкі факультэт англійскай мовы — 6,5, на спецыяльнасць японская мова — 4,4, на англійскую мову з другой замежнай — 3,6, перакладчыцкі факультэт нямецкай мовы — 3,6, іспанская мова з другой замежнай — 3,5, кітайская мова — 3,5, нямецкая мова з другой замежнай — 3,03. Ніжэйшы, чым у мінулым годзе, конкурс на факультэт французскай мовы (да 2), а таксама на спецыяльнасці замежная мова плюс беларуская мова і літаратура. У прыёмнай камісіі лічаць, што менавіта гэтая акалічнасць адбілася на паніжэнні агульнага паказчыка.

У лінгвістычным універсітэце вялікімі канкурэнтамі звычайным абітурыентам будуць «мэтавыя» абітурыенты. Па рашэнні міністэрства адукацыі мясцовыя аддзелы народнай адукацыі накіравалі выпускнікоў школ для паступлення на адпаведныя спецыяльнасці, каб запоўніць вакансіі настаўнікаў замежнай мовы ў сельскіх школах. Пасля заканчэння ВНУ «мэтавікі» павінны адпрацаваць пэўны тэрмін у вызначаным месцы. У гэтых абітурыентаў будзе свой конкурс. На адно «мэтавае» месца прэтэндуюць да пяці чалавек. Як высветлілася, многім спадабаўся «мэтавы» набор. Замест сельскіх выпускнікоў у спісы трапілі гарадскія. Некаторыя для гэтага нават змянілі прапіску. Як сказалі ў прыёмнай камісіі, гарадскія выпускнікі могуць прэтэндаваць на «мэтавы» набор толькі ў «чарнобыльскіх» Гомельскай і Магілёўскай абласцях. Як правіла, «мэтавікі» экзамены здаюць кепска, і сёлета план наўрад ці будзе выкананы.

У Беларускім педагагічным універсітэце імя Максіма Танка сёлетні конкурс склаў 2,6 на месца, што не перавышае мінулагодні паказчык. Найбольшы конкурс (каля пяці чалавек на месца) на спецыяльнасці геаграфія і беларуская мова і літаратура, беларуская мова і літаратура і сусветная і айчынная культура, беларуская і замежныя мовы, фізкультура і спорт. Каля трох чалавек на месца на спецыяльнасці педагогіка пачатковага навучання, дэфекталогія. Меншы конкурс на фізіка-матэматычныя спецыяльнасці.

Сярод новых спецыяльнасцей у педагагічным універсітэце — англійская мова, беларуская мова і літаратура (конкурс 2,5), педагогіка і псіхалогія выяўленчага мастацтва (2), сацыяльная псіхалогія (2).

У Беларускім аграрным тэхнічным універсітэце агульны конкурс склаў 2,4 чалавека на месца. Самы высокі конкурс на спецыяльнасць эканамічная інфарматыка (4,5), а самы нізкі — на механізацыю сельскай гаспадаркі (каля 2).

У Беларускі універсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі, як і ў мінулым годзе, сярэдні конкурс 1,6 чалавека на месца.

У Беларускай політэхнічнай акадэміі сярэдні конкурс крыху больш за 2 чалавекі на месца. На спецыяльнасці аўтамабілі, робататэхніка, маркетынг, менеджмент, біятэхнічныя медыцынскія прэпараты, метралогія конкурс да 5 чалавек на месца. Крыху больш аднаго прэтэндэнта на спецыяльнасці распрацоўка карысных выкапняў, горныя машыны і абсталяванне.

У Беларускім эканамічным універсітэце (былы «нархоз») агульны конкурс склаў 3,2 чалавекі на месца, што на 0,1 менш, чым летась. Найбольшы паказчык (да 4 прэтэндэнтаў на адно месца) на спецыяльнасці гаспадарчае права, міжнародныя эканамічныя адносіны, крэдыт і фінансы.

Мікола ВАЙТОВІЧ

СВАБОДА
18 ліпеня 1997 г., № 77

Заматаліна кінулі на «культурны фронт»

Прэзідэнт Лукашэнка ў мінулы аўторак прызначыў свайго легендарнага палкоўніка Заматаліна намеснікам прэм'ер-міністра.

Віншуем з гэтай нагоды ўсю беларускую інтэлегенцыю — Заматалін будзе курыраваць якраз сферу культуры, адукацыі, навукі. Тым часам ранейшы віцэ-прэм'ер Уладзімір Русакевіч, які два з паловаю гады займаў гэту пасаду, пераведзены ў першыя намеснікі Міхаіла Мясніковіча — шэфа прэзідэнцкай адміністрацыі.

Перамяшчэнне Заматаліна на «культурны фронт» назіральнікі тлумачаць тым, што Лукашэнку пакуль ніяк не ўдаецца вынішчыць у гэтай сферы ўсялякае вальнадумства і ўкараніць савецкі патрыятызм лукашэнкаўскага ўзору. Рыгоравіч спадзяецца, што палкоўнік з гэтым справіцца.

На здымках: палкоўнік Заматалін, Уладзімір Русакевіч і Інеса Драбышэўская.

Уладзіміру Заматаліну — 49 гадоў, нарадзіўся ў Туле, паводле пашпарту — рускі. Закончыў ваенна-палітычнае вучылішча ў Данецку. Кар'еру пачынаў гэтакама як і Лукашэнка — зампалітам роты. У 1983 годзе быў прысланы ў Беларускую вайсковую акругу, дзе праходзіў службу на розных пасадах у палітаддзелах, даслужыўся да намесніка кіраўніка прэс-службы міністэрства абароны. Адсюль яго перацягнуў у прэс-сакратары да прэм'ера Кебіча генерал Паўлаў. Далейшая кар'ера Заматаліна нашым чытачам добра вядомая: прабыўшы паўгода на пенсіі пасля прэзідэнцкіх выбараў, адстаўны палкоўнік быў пакліканы на звыклую да яго службу ў адміністрацыю Лукашэнкі. Кажучы па-руску, «два сапога — пара».

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Яшчэ адна ахвяра ўрагану

Як паведаміла БелТА, у 9-й мінскай клінічнай бальніцы памёр ад ран 14-гадовы Павел Купрэенка з пасёлка Ратамка Мінскага раёну. Ён стаў шостай ахвярай урагану, што пранёсся 23 чэрвеня над некаторымі рэгіёнамі Беларусі. На працягу трох тыдняў сталічныя медыкі змагаліся за жыццё хлопчыка, але...

Б.П.

Бельгійскага вадзіцеля выпусцяць на волю. Да суда

Як стала вядома з дасведчаных крыніц, у хуткім часе з Брэсцкага следчага ізалятара будзе вызвалены вадзіцель аўтобуса, які 1 ліпеня перавярнуўся пад Кобрынам, у выніку чаго загінулі чацвёра дзяцей, што ехалі на аздараўленне ў Бельгію.

Ускладваць усю віну за здарэнне на 57-гадовага бельгійца Вілі Салі, на думку яго абароны, было б несправядліва. Адказваць павінны найперш тыя, хто не змог ці не палічыў патрэбным паклапаціцца пра бяспеку паездкі. На думку спецыялістаў, у арганізацыі паездкі парушэнняў было нямала. У першую чаргу гэта тое, што картэж з чатырох аўтобусаў з дзецьмі ішоў без неабходнага ў такіх выпадках міліцэйскага суправаджэння. Акрамя таго, кіраўнікі груп дазвалялі дзецям бегаць па салоне; у выніку аварыі загінулі менавіта тыя дзеці, якія не сядзелі на сваіх месцах.

Адвакат бельгійца лічыць, што доля віны ў здарэнні ляжыць і на вадзіцелі сустрэчнага грузавіка — раптам выехаўшы на галоўную дарогу, насустрач «Неаплану», ён дззарыентаваў вадзіцеля аўтобуса, які не змог справіцца з кіраваннем, паколькі ехаў на вялікай хуткасці па мокрым асфальце. Яшчэ і сёння стан пацярпелых далёкі ад нормы. Пасажыры астатніх трох аўтобусаў шчасліва дабраліся да Бельгіі.

БелаПАН

***P.S.** Крымінальная справа ўзбуджана таксама супраць арганізатараў гэтай паездкі — службовых асобаў дабрачыннага фонду «Сусвет – кантакт – Чарнобыль».*

Перамовы: тры дні змарнавалі

Другі раўнд перамоваў паміж прадстаўнікамі Вярхоўнага Савета і адміністрацыяй Лукашэнкі пры пасрэдніцтве Еўрасаюза за два з паловаю дні работы не прасунуўся ні на крок.

Не вызначаная застаецца мэта перамоваў, без чаго немагчыма рухацца наперад. Нагадаем, што ў лісце міністра замежных справаў Беларусі І.Антановіча на імя старшыні Еўрасаюза мэта перамоваў была сфармулявана адназначна: *«Прэзідэнт і ўрад хочуць абмеркаваць з усімі дэпутатамі Вярхоўнага Савета 13-га склікання пытанне аб ўдасканаленні Канстытуцыі 1994 года... Будзе вітацца дапамога Еўрасаюза і адпаведных міжнародных арганізацыяў».*

Мы ўжо звыкліся, што Лукашэнка можа сёння сказаць адно, а заўтра заявіць зусім адваротнае. Еўропа да гэткага не прывычайлася. Ужо ў канцы другога дня перамоваў прадстаўнікі Еўрасаюза, якія дагэтуль з усіх сілаў стараліся трымацца вельмі дыпламатычна, пачалі выказваць раздражненне: кіраўнік місіі Мэт'ю Расэл заявіў, што іх афіцыйна запрашалі для дапамогі ва ўдасканаленні Канстытуцыі 1994 г., і ні на што іншае місія не ўпаўнаважаная Еўрасаюзам. Лукашэнкаўскі бок тройчы браў тайм-аўт для тэлефонных размоваў з «бацькам», і ў еўрапейцаў узнікла заканамернае пытанне: ці мае гэты бок паўнамоцтвы наогул нешта вырашаць?

Напэўна, прадстаўнікі рэжыму і радыя былі б згадзіцца з відавочным, але Рыгоравіч даў ім жорсткую ўстаноўку: не дапусціць узгадвання ў дакументах Канстытуцыі 1994 г. Больш за тое, Лукашэнка заявіў Антановічу, што калі той не выкруціцца, то ёсць іншая кандыдатура на пасаду міністра замежных справаў — цяперашні намеснік Антановіча, былы пасол Беларусі ў ЗША Сяргей Мартынаў. Гэтыя звесткі, праўда, неафіцыйныя.

Але выкруціцца з гэтай сітуацыі не здолеў бы, відаць, нават Сакрат. Пераконваць у тым, што чорнае гэта белае — справа нялёгкая і безперспектыўная. Таму члены лукашэнкаўскай групы адчувалі сябе няўтульна. Антановіч аднойчы, нават, сарваў гнеў на перакладчыку, накрычаўшы на яго за няправільны парадак словаў у нейкай фразе.

Магчыма, што ў канцы трэцяга дня, пасля здачы гэтага нумара ў друк бакі здолеюць абвергнуць загаловак гэтага матэрыяла і знойдуць паразуменне. Пакуль што яны проста змарнавалі час.

Вадзім КАЗНАЧЭЎ

З'езд беларусаў

На наступным тыдні, 26–27 ліпеня, ў памяшканні мінскага тэатра музычнай камедыі адбудзецца другі з'езд беларусаў свету.

На яго збяруцца каля 500 дэлегатаў з розных краін свету. Дыяспара са Злучаных Штатаў Амерыкі прышле найменшую колькасць сваіх прадстаўнікоў у знак нязгоды з цяперашняй унутрыпалітычнай сітуацыяй у Беларусі.

Наогул, у параўнанні з першым з'ездам на сёлетні прыедзе меншая колькасць дэлегатаў. З дакладам па праблемах захавання беларускай прысутнасці ў свеце выступіць акадэмік Радзім Гарэцкі. Удзельнікі з'езда абяруць новую раду Згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына».

А.Д.

З дэпутата Шчукіна хочуць спагнаць амаль 50 мільёнаў

Складаецца ўражанне, што з апазіцыйных палітыкаў правячы рэжым больш за ўсіх ненавідзіць чамусьці дэпутата ВС Валерыя Шчукіна.

Акрамя вядомых фактаў неадназовага збіцця і затрымання В.Шчукіна, яму давялося таксама атрымаць на адным з судзіліщчаў велізарны штраф — 22,5 млн. рублёў. Але ўлады на гэтым не спыніліся. У мінулы панядзелак, калі апальны дэпутат зайшоў у суд Цэнтральнага раёна г.Мінска за копіяй рашэння, яго напрасілі пачакаць хвілін дваццаць, пасля чаго запрасілі ў пакой, і раптам — абсалютна нечакана для Шчукіна — абвясцілі пачатак судовага пасяджэння.

Гэтым разам Шчукіну «прышылі» справу аб арганізацыі несанкцыянаванага маладзёжнага шэсця 14 траўня. На гэтым шэсці ён прысутнічаў як карэспандэнт газеты «Товарищ» і ішоў пад руку з карэспандэнткай газеты «Имя» І.Халіп, што яна і засведчыла, аператыўна прыехаўшы ў суд. Аднак падобныя паказанні суддзя Т.Злобіч пад увагу не брала. В.Шчукін быў прызнаны вінаватым на падставе сведчання аднаго міліцыянта.

Нагадаем, што несанкцыянаванае шэсце было накіраванае супраць інтэграцыі з Расіяй і ладзілася маладзёжнай фракцыяй БНФ. Абвінавачваць у арганізацыі бээнэфаўскага шэсця камуніста В.Шчукіна — проста абсурд. Але яшчэ больш абсурдным выглядае прысуд — 23 млн.рублёў штрафу. Такім чынам, з улікам папярэдняга штрафу, на Шчукіне цяпер «вісіць» 45,5 мільёнаў рублёў. Дурдом.

Вадзім КАЗНАЧЭЎ

Адваката Дудараву прымушаюць спыніць адвакацкую дзейнасць

Адвакат Надзея Дударава, вядомая сваёй прафесійнай і праваабарончай дзейнасцю, была афіцыйна азнаёмленая з распараджэннем міністра юстыцыі Г.Варанцова, у якім высокі чыноўнік заявіўе, што *«з 1 ліпеня 1997 г. асобы, якія не ўступілі ў калегіі адвакатаў, не маюць права займацца адвакацкай практыкай і іхнія ліцэнзіі будуць анулюваныя міністэрствам юстыцыі».* Тым адвакатам, якія не прыслухаюцца да гэтага папярэджання і будуць працягваць сваю працу ў якасці адвакатаў, міністр Варанцоў пагражае *«строгімі мерамі ў адпаведнасці з дэкрэтам».* Гаворка ідзе пра прэзідэнцкі дэкрэт № 12, якім Лукашэнка вырашыў «удасканаліць» адвакацкую і натарыяльную дзейнасць, для чаго абавязаў усіх адвакатаў уступіць у падкантрольныя дзяржаве калегіі. Згодна з пунктам 1.11 гэтага дэкрэта, адвакат не мае права на працягу пяці гадоў аднавіць ліцэнзію, калі будзе пазбаўлены яе міністам. Нагадаем, што па Законе аб адвакатуры, што быў прыняты ў 1995 годзе Вярхоўным Саветам 12-га склікання, ліцэнзіі выдаваліся пажыццёва і маглі быць адабраны толькі ў выключным выпадку. Аднак дэкрэтам №12 прэзідэнт Лукашэнка фактычна скасаваў гэты закон, пертварыўшы незалежную адвакатуру ў яшчэ адзін вінцік дзяржаўнай рэпрэсіўнай машыны, якой яна была ў савецкія часы.

«Я спрабую абскардзіць у судовым парадку гэты прэзідэнцкі дэкрэт, які парушае мае канстытуцыйныя правы, але пакуль мае іск суды не прымаюць. Таму я рыхтую дакументы, каб звярнуцца ў міжнародныя судовыя інстанцыі», — сказала Надзея Дударава. Адвакат заявіла, што яна не збіраецца спыняць сваю прафесійную і праваабарончую дзейнасць, нягледзячы на ўсе перашкоды і пагрозы.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Хай баіцца NATO

У Магілёве Савет ветэранаў, мясцовая філія саюза афіцэраў, камуністы і лукамольцы з БПСМ вырашылі напужаць *NATO*.

Усе яны сталі сузаснавальнікамі аргкамітэта руху «Анты-*NATO*» Як сказана ў заяве аргкамітэта, трэба *«разъяснять населению политику Северо-Атлантического блока».* Цяпер можна быць упэўненым: на тэрыторыю Магілёўскай вобласці *NATO* не пашырыцца.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Кобрын – месца нешчаслівае

На шашы непадалёк ад Кобрына ў мінулую суботу здарылася аварыя, якая забрала тры чалавечыя жыцці.

26-гадовы супрацоўнік Ленінскага райаддзела міліцыі г.Брэста разам з прыяцелем і сяброўкай вяртаўся з Кобрына ад сваіх сваякоў. На ўчастку дарогі каля вёскі Пецькі вадзіцель на хуткасці 150 км/г не справіўся з кіраваннем, машына вылецела ў кювет і ўдарылася аб дрэва. Сіла ўдару была настолькі моцнай, што машыну проста разарвала на чатыры часткі, а ўсе трое загінулі на месцы. Па факту гібелі людзей кобрынская раённая пракуратура ўзбудзіла крымінальную справу. Як паведаміў следчы Сяргей Літвінчук, следства павінна ўстанавіць усе акалічнасці трагедыі.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Канфіскавана буйная партыя цыяністага калію

750 грамаў цыяністага калію сканфіскавала міліцыя ў мінчаніна Н. Узбуджана крымінальная справа.

Следства спрабуе высветліць, навошта і дзе здабыў столькі атруты гэты 43-гадовы грамадзянін, які, дарэчы, раней быў ужо судзімы.

Па словах экспертаў судова-медыцынскай экспертызы мінскта, 750 грамаў цыяністага калію хопіць, каб атруціць усё насельніцтва беларускай сталіцы. Спецыялісты лічаць, што смяротны тавар рыхтаваўся альбо на продаж маленькім партыям, альбо прызначаўся для сінтэзу і атрымання нейкіх іншых рэчываў. *«Гэта велізарныя грошы»,* — так адказалі эксперты на пытанне пра кошт канфіскаванай атруты.

А.Г.

Ратаваў і сам загінуў

Незвычайнае здарэнне адбылося ў Пінскім раёне.

Следчы Пінскага гарадскога ўпраўлення міліцыі Сяргей Оец кінуўся на дапамогу чалавеку, які тануў, і сам загінуў. Гэта здарылася на возеры каля вёскі Кончыцы, куды старэйшы лейтэнант прыехаў на адпачынак да бацькоў. Вечарам ён пачуў крыкі з возера і кінуўся разам з іншымі людзьмі на дапамогу чалавеку, які тануў недалёка ад берага. Міліцыянту не пашанцавала, ён наглытаўся вады і патануў, што не было нікім заўважана.

Мясцовага жыхара Н. 1972 года нараджэння ўдалося выратаваць. Дарэчы, як высветлілася потым, ён пайшоў на возера пасля сваркі з жонкай. Па адной з версій, хлопец хацеў толькі разыграць сцэну самагубства, але парабшчыў і сапраўды пачаў тануць.

У старэйшага лейтэнанта Сяргея Оеца засталася жонка з трохгадовым дзіцем.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Небяспечны стадыён

Артылерыйскі снарад знайшлі на мінулым тыдні рабочыя, якія вядуць рэканструкцыю брэсцкага стадыёна «Дынама».

Гэта ўжо сёмая такая знаходка ад пачатку рэканструкцыі спартовага аб'екту. Кажуць, што ў час вайны на месцы стадёна стаяў дывізіён самаходных артылерыйскіх установак і не выключана, што цяпер у зямлі знаходзіцца цэлы арсенал спарахнелых боезапасаў. Сапёры ж ніякай спецыяльнай ачысткі тэрыторыі не праводзілі, а толькі забіралі ўжо знойдзеныя снарады. Такім чынам новы брэсцкі стадыён, які будзе адпавядаць усім еўрапейскім стандартам, узводзіцца па сутнасці на мінным полі. І хто можа даць гарантыю, што гэтая бомба запаволенага дзеяння калі-небудзь не выбухне.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Па якім календары жывем?

Як паведамілі газеты, у Паўночнай Карэі (КНДР) ўведзены новы календар. Згодна з ім жыхары краіны жывуць цяпер не ў 1997-м, а ...у 86 годзе, бо, паводле новага календара, адлік часу пачынаецца з 15 красавіка 1912 года— дня нараджэння «вялікага правадыра народа» Кім Ір Сена. Заадно сам гэты дзень вырашана называць надалей «Днём сонца».

Мяркую, што кіраўнік КПБ В.Чыкін (ён жа і правая рука мэра Мінска па ідэалагічным выхаванні працоўных), будучы вялікім прыхільнікам і прапагандыстам ідэй чучхе, не забыўся горача павіншаваць сваіх паўночнакарэйскіх аднадумцаў з такімі гістарычнымі новаўвядзеннямі.

Зрэшты, вольнае абыходжанне з календаром — справа для гісторыі вядомая. Так, напрыклад, Беніта Мусаліні, з улікам волі «дарагога ягонай душы італьянскага народа», адмяніў у свой час і юліянскі, і грэгарыянскі календары і абвясціў дэкрэтам у якасці пачатку новай эры дзень свайго прыходу да ўлады. Ужо ў нашы дні лівійскі дыктатар Муамар Кадафі, кіраўнік вышэйшага рэвалюцыйнага кіраўніцтва Сацыялістычнай Народнай Лівійскай Джамахірыі (усе яны, бачыце, вырашаюць імем народа і дзеля народа) «адкарэктаваў» ісламскі календар: летазлічэнне паводле Кадафі пачынаецца не з часу адыходу прарока з Меккі, а з году яго смерці. «Усё могуць каралі». Каралі і дыктатары.

Калі ў Паўночнай Карэі заканчвалася трохгадовая жалоба па «вялікім правадыры» і ўводзіўся новы календар з «Днём сонца», то ў Беларусі якраз ішлі пышныя святочныя ўрачыстасці, прысвечаныя, згодна новаму календару, адразу тром Дням — вызвалення, незалежнасці і рэспублікі(?!) і пачыналася шырокавяшчальная дэманстрацыя тэлефільма, галоўны сэнс якога: з прыходам Лукашэнкі да ўлады прыйшоў у Беларусь «Дзень сонца», прыйшлі мір, дабрабыт і росквіт. Вось так, ні больш ні менш.

Ну ды я, можа, і не пісаў бы ў газету, калі б не адна, наступная акалічнасць. Заглянуў у настольны календар і, не паверыўшы адразу вачам сваім, убачыў: «27. Воскресенье. День независимости». Так і напісана — чырвоным па белым (хаця календар замяталінскі, рускамоўны); «День независимости». І, безумоўна, запісана, зазначана слушна складальнікамі календара. Бо менавіта ў гэты дзень, дзень 27 ліпеня дзевяностага года, была прынята Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце Рэспублікі Беларусь, менавіта ў гэты, памятны нам усім, дзень пастановай Вярхоўнага Савета, вышэйшага прадстаўнічага органа краіны (а не нейкім дэкрэтам) 27 ліпеня было абвешчана Днём незалежнасці, нацыянальным святам Беларусі.

Іншая справа, хто і як будзе адзначаць гэты дзень. Ну ды гэта ўжо залежыць ад таго, хто па якім календары ў нашай беднай Беларусі жыве. Ва ўсякім разе на нашай вуліцы свята нешта ўсё не ладзіцца.

ЗАРЭЎСКІ В.І.,
выкладчык гісторыі

Ритуальные пляски за чужой счет

Основу благополучия гражданина нормально развивающегося общества составляют, как правило, три компонента: работа (бизнес) — как источник дохода, здоровье — как основа долгожительства, досуг — как средство полноценной жизни.

Как же обстоят дела со всеми этими «тремя составляющими» у нас в стране?

Большинство заводов, фабрик, колхозов-совхозов после «планового застоя» так и не были «запущены» в постсоветский период по целому ряду как объективных, так и субъективных причин. Работа на многих из них заключается в переводе энергоресурсов, сырья, комплектующих из заготовительных помещений в склады готовой продукции, или, в лучшем случае, мы имеем бартер с бесконечными сроками расчета, от чего денег ни в заводской кассе, ни в бюджете государства не прибавляется.

Ни существующее законодательство, ни попытки акционирования, приватизации или, наоборот, усиления государственого регулирования (вплоть до прямого президентского правления на отдельных предприятиях) не вносят радикальных изменений в состояние промышленности и экономики в целом.

Вся эта нестабильность соответственно сказывается и на здоровье нации — снижается продолжительность жизни населения, смертность превышает рождаемость, ослаблено внимание к профилактике заболеваний и пропаганде здорового образа жизни, создан, из-за дороговизны, фактический дефицит необходимых лекарств.

О досуге основной массы населения, которая его проводит на своих дачных участках, тоже говорить не приходится. Кинотеатры пустуют из-за дороговизны билетов и «американизированного» репертуара, дома культуры и клубы на периферии чахнут из-за отсутствия финансированя, библиотеки не имеют денег даже на газеты.

И вот на фоне всего этого упадка — в столице находятся деньги для проведения грандиозного праздника. Это сопоставимо разве что с тем, как если бы вождь африканского племени вместо того, чтобы вести соплеменников на охоту или сбор съедобных корешков, — устроил ритуальные пляски вокруг костра, да еще с потреблением сородичей в пищу.

Не менее удивительным в этой ситуации выглядит и предназначение нового патриотического молодежного образования, основными целями и задачами которого является только распределение произведенных кем-то материальных благ, а не упорный труд по их созданию.

И еще. Вместо подъема национальной культуры во всех уголках страны — проводятся славянские базарные ассорти с участием избранных. А вместо укрепления здоровья нищающей нации — устраиваются «показательные» выступления чемпионов.

Единственное, чему остается радоваться, это то, что «старший брат» таковым не является, а судя по времени рождения — на целое поколение моложе «младшего брата»: Минску 930 лет, а Москве — всего 850. С чем всех и поздравляю.

Александр КОЗАК,
г.Гомель

Дзякуй газеце за дапамогу

Паважаная рэдакцыя газеты СВАБОДА!

Тыдзень таму, 9 ліпеня, СВАБОДА паведаміла, як кіраўніцтва мінскай міліцыі ціха, але паслядоўна і сур'ёзна дамагалася расфарміравання сярэдняй школы № 41 з мэтай атрымаць яе будынак і як мы, бацькі вучняў гэтай школы, даведаўшыся ў апошні момант пра патаемныя манеўры міліцыі, прадпрынялі шэраг рашучых крокаў супраць. Сярод нашых крокаў былі як законныя — звароты да ўладаў усіх узроўняў, так і не зусім законныя — пікетаванне будынка кіраўніцтва мінскай міліцыі без афіцыйнага на тое дазволу. Але што нам заставалася рабіць, калі заяўку на такі дазвол трэба падаваць за два тыдні, а пытанне аб закрыцці школы павінна было вырашыцца з дня на дзень. Пасля бойкі, як вядома, кулакамі не махаюць.

І вось ужо 12 ліпеня мы атрымалі адказ ад упраўлення адукацыі Мінгарвыканкама, дзе паведамляецца, што гарвыканкам афіцыйна адмовіў кіраўніцтву мінскай міліцыі ў прапанове зачыніць школу, і што «в следующем учебном году, как и в последующие годы, дети будут продолжать обучение в средней школе № 41».

Мы жадаем выказаць сваю падзяку кіраўніцтву і супрацоўнікам упраўлення адукацыі. Разам з тым мы перакананыя, што ў такім станоўчым вырашэнні нашага пытання ёсць і заслуга газеты СВАБОДА, і заслуга іншых сродкаў масавай інфармацыі і грамадскіх арганізацый, якія адгукнуліся на наш заклік аб дапамозе. Вялікі ўсім дзякуй!

І апошняе. Нягледзячы на той канфлікт, мы не хацелі б застацца ў напружаных адносінах з нашымі суседзямі — упраўленнем унутраных справаў. Як і раней, мы зусім не супраць таго, каб міліцыя, калі ёй гэта неабходна і калі гэта не перашкаджае вучобе дзяцей (напрыклад, у вечаровы час), карысталася спартыўнай пляцоўкай і памяшканнем школы. Мы зусім не супраць таго, каб і міліцыя чымсьці дапамагла школе: арганізавала нейкія спартыўныя гурткі ці курс заняткаў па першапачатковай юрыдычнай адукацыі нашых дзяцей. Мы ўпэўненыя, што пра ўсё можна дамовіцца, калі вырашаць пытанне не за спіной, а адкрыта і сумленна.

Сход бацькоў вучняў школы № 41 г. Мінска —
САГАЛОВІЧ, ЗАБАРА, ТАМКОВІЧ, ІВАНОВІЧ, КРУКАЎ, ПУЗАНАВА, БОНДЗІКАВА, ЧАБАТАР, ШАТАЛАЎ, ПЕТРЫКАВА, ДОЎНАР, ЛІСІЦКАЯ
і іншыя, усяго больш за 30 подпісаў

«Убей президента»: справа працягваецца

13 чэрвеня 1997 г. суддзя Віцебскага аблсуда Гурко зачытаў прысуд па справе № 182. І аказалася, што следчыя органы дарма паўгода раскручвалі 67-ы артыкул Крымінальнага кодэкса з мэтаю «прышыць» мне дзяржаўнае злачынства ў форме заклiку да тэракту. Суд вырашыў замяніць 67-ы артыкул на 188-ы (знявага прадстаўніка ўлады). Засталося ў сіле і абвінавачанне па арт. 80, а вось артыкул 213 (нашэнне халоднай зброі) зняты. На судзе 13 чэрвеня суддзя Гурко запатрабаваў спагнаць з асуджаных судовыя выдаткі на аплату работы перакладчыкаў, якія перакладалі з рускай мовы на беларускую (дзяржаўную!), а таксама аплаціць дарожныя расходы сведкі Кірсанавай. Цікава, што ў прысудзе, сфармуляваным тэкстуальна, які я пасля атрымаў па пошце, апошнія два патрабаванні адсутнічаюць(!).

Паколькі я, а таксама спадары Хамайда і Плешчанка, падалі касацыйныя скаргі, прысуд не можа ўступіць у законную сілу. Пакуль мы чакаем вердыкту Вярхоўнага суда, нашыя дакументы і рэчы (камп'ютэр, друкарка, дзённікі ды інш.) застаюцца ў распараджэнні суддзі Гурко. Фармальна я па-ранейшаму знаходжуся пад падпіскай аб нявыездзе і не маю права перамяшчацца па-за горад.

Апошнімі днямі павышаную ўвагу людзі рэжыму праяўляюць да пакоя ў інтэрнаце, дзе я прапісаны і жыву з 1991 года. Асобы ў міліцэйскай форме і ў цывільным стараюцца правацца ў памяшканне пад выглядам пошуку знаёмых, якія ў сапраўднасці тут ніколі не пражывалі. Толькі нядаўна з суседняга пакою выселіўся нейкі ўчастковы Савецкага РАУС, які ажыццяўляў негалосны нагляд за мною. І вось на ягонае месца спрабуюць падсяліць новага.

Стала вядома, што ў Маладзечне ўжо больш за паўгода гэбістамі вядзецца адкрыты нагляд за рабочым малаказавода Уладзіславам Свянціцкім. Прыкладна раз на месяц да ягонай хаты пад'язджае «Волга» з палкоўнікам(!) КДБ. Палкоўнік стукае ў вокны і дзверы да таго часу, пакуль яго не ўпусцяць у дом, дзе ён можа знаходзіцца гадзіну і больш. Гэтыя «наезды» з элементамі шантажу складаюць частку задання па асабліва пільнай «распрацоўцы» апазіцыйнай рэжыму патрыятычнай групы г.Маладзечна, у тым ліку і ў сувязі са справай №182, пра што сведчыць наступная вытрымка з абвінаваўчага заключэння: «Материалы по фактам распространения листовки «Лукашенская правда» №№2(2) за сентябрь 1995 года, 2(4), 3(3) за 1996 год, газеты «Выбор» №8(102) за январь 1996 года и наличия в г.Молодечно у связей Адамовича С.Г. огнестрельного оружия, а также по факту распространения материалов с призывами к свержению конституционного строя Республики Беларусь выделены из уголовного дела №182 и направлены для проверки в оперативное подразделение КГБ Республики Беларусь». Такім чынам, адсочванне беларускіх патрыётаў працягваецца. Палкоўнік, дарэчы, прызнаўся, што газаправод усё ж узарвалі, так што можна гаварыць пра сур'ёзную дыверсію. І ў гэтым сэнсе актыўнасць гэбістаў цалкам зразумелая. Будзем жа паводзіць цябе так, каб іх высілкі засталіся безвыніковымі.

Славамір АДАМОВІЧ,
г.Мінск

Лідэр БНФ пра законапраект «Аб непрымяненні тэрмінаў даўнасці...»

Папяровы тыгр наменклатурнай пароды

Зянон ПАЗЬНЯК

Дэпутаты сумнавядомага Вярхоўнага Савета 13-га склікання, тыя, што не ўвайшлі ў структуры рэжыму, называюць сябе, як і ў 1996 годзе, «апазіцыяй». Гэта сімптаматычна, бо называнне сябе апазіцыяй у сістэме ўлады мяркуе прызнаванне законнасці супрацьлеглага боку — пазіцыя і апазіцыя ў сістэме ўлады ёсць адзіны працэс. Невыпадкова Беларускі народны фронт пасля лістападаўскага прамаскоўскага перавароту засведчыў сябе як вызвольны рух, адкінуўшы пустое на сённяшні дзень слоўца «апазіцыя».

Можа гэта каму здаецца тонкасцю, але тым не менш менавіта гэты «апазіцыйны» парламент зноў пачаў масціць шлях рэжыму Лукашэнкі да легітымізацыі і прызнання, згадзіўшыся на выгадныя толькі Лукашэнку і абсалютна бесперспектыўныя для Вярхоўнага Савета перамовы з дыктатарскім рэжымам. Тут выяўляецца прырода канфармісцкай з'явы.

У канцы чэрвеня «апазіцыя» надрукавала ў газеце СВАБОДА прект закона на рускай мове (беларускай жа «апазіцыянеры» не ведаюць), які гучыць моцна: *«О неприменении сроков давности за совершение должностными лицами преступлений, нарушающих права и свободы граждан»*. Яшчэ больш моцна гучыць загаловак у газеце: «Слуги режима: будьте готовы!»

«Парламентарыі лічаць, — напісана ў газетнай прэамбуле, — *што менавіта гэты закон неабходна прыняць у ліку першых, як толькі ў краіне будзе аднаўлена канстытуцыйная законнасць... Важна, каб і грамадскасць, і асобы на пасадах ведалі, чаго спадзявацца ад апазіцыі з яе прыходам да ўлады»*. (Ух, крута!) І далей чытаем у законапраекце: *«Вярхоўны Савет Рэспублікі Беалурсь, ... кіруючыся прынцыпам непазбежнасці пакарання за зробленае злачынства і ўлічваючы міжнародную практыку непрымянення тэрмінаў даўнасці ў дачыненні да асобаў, якія ўчынілі злачынствы супраць чалавецтва, прымае гэты Закон»*.

Што і казаць, дрыжыце, нягоднікі і міліцэйскія генералы, спадары ярмошыны ды агальцы — будзе вам па заслугах! Але дзесьці ўжо на сёмым артыкуле пачуўся свіст спускаемага паветра. Караць па гэтым законе прапануецца «строга»: *«пазбаўленнем права займаць пасады ў дзяржаўным апараце на тэрмін ад аднаго да пяці гадоў»* (пры ўмове, калі не апраўдаюць).

У восьмым артыкуле праекта (усіх 10) узнікла юрыдычная кульмінацыя палітычнай думкі «апазіцыйных парламентарыяў» поўны пшык. Гэта варта працытаваць: *«Кіруючы орган рэспубліканскага грамадскага аб'яднання альбо палітычнай партыі, група дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь у колькасці не менш адной трэці ад агульнага ліку выбраных дэпутатаў Вярхоўнага Савета, а таксама агульны сход працоўнага калектыву дзяржаўнага прадпрыемства, арганізацыі, установы, маюць права хадайнічаць аб вызваленні службовай асобы, якая ўчыніла злачынства, ад крымінальнай адказнасці»*.

Мяркую, што няма патрэбы распавядаць, як чыноўнікі і наменклатура, кіруючыся такім законам, заўсёды свайго могуць выручыць. Але далей лепей: *«Калі будзе прызнана, што да часу разглядання справы ў судзе ў выніку змянення становішча, дзеянне, учыненае службовай асобай, страціла характар грамадска-небяспечнага альбо гэтая асоба перастала быць грамадска небяспечнай, суд выносіць рашэнне аб вызваленні дадзенай службовай асобы ад крымінальнай адказнасці і спыняе справатворчасць па справе»*.

Што азначаюць такія «рашучыя» фармулёвачкі? А тое, што калі, напрыклад, генерал Агалец, які, як вядома, натварыў «дзялоў», пойдзе, скажам, у адстаўку ці пяройдзе на іншую працу (напрыклад, загадчыкам аддзела кадраў у Інстытут цвёрдага цела), то яго «асоба перастане быць грамадска-небяспечнай». Сапраўды, ён жа не зможа паслаць спецназ збіваць людзей, седзячы ў «цвёрдым целе». І тады Агальца не руш! А як жа «непрымяненне тэрміна даўнасці» і «непазбежнасць пакарання»? Аніяк. Так сабе, дзеля чытання; дзеля прапаганды «апазіцыйнасці» і цытавання. Для дурняў.

Але як гэта «дзеянне, учыненае службовай асобай», «страціць характар грамадска-небяспечнага»? — могуць пацікавіцца няўрымслівыя. Усяляк. Поўны набор бюракратычнай казуістыкі. Напрыклад, вяртаюцца аўтары гэтага «радыкальнага» закона да ўлады і разам з Ціцянковым, які да гэтага часу таксама ўступіць у «апазіцыю», прымаюць закон, што кожны амонавец абавязаны пуляць палкай па галовах усіх тых, хто супраць «апазіцыі». Дзеянне, учыненае раней (калі лупілі без закона і лупілі тых, хто за апазіцыю) адразу набывае законны змест і траціць «характар грамадска-небяспечнага». (Пра тэрмін даўнасці і т.п. — глядзі вышэй).

Можа нехта падумае сабе, што праект закона проста слабаваты, што пісалі дурні і г.д.? Не трэба спяшацца з высновамі. Пісалі разумныя. Гэты закон, выконваючы ролю папяровага тыгра (грамаадвода для грамадскасці), даваў бы магчымасць наменклатуры зноў аб'яднацца пры дасягненні ўлады. Таму ў ім такія фармулёўкі і супярэчнасці.

У 1996 годзе парламенцкая наменклатура раскалолася па адносінах да ўлады (Лукашэнкі) і часткова страціла яе. Мы (Народны фронт) спрыяем гэтаму працэсу пераходу наменклатуры на нацыянальна-дзяржаўніцкія пазіцыі, але добра разумеем яе сацыяльнае (відавае) адзінства, прыроду яе здрадніцтва, канфармізму і непаслядоўнасці. Гэты іхні праект закона адлюстроўвае тыя ж тэндэнцыі, што выяўляюцца ў імкненні да перамоваў з рэжымам. Гэта інстынкты вяртання ва ўладу, у статус-кво. І калі б рэжым пайшоў ім на ўступкі, на кампраміс, яны б вярнуліся, выстаўляючы сваё згодніцтва і здраду як перамогу (здаровага сэнсу, рэальнай палітыкі і т.п.), з новай энергіяй прыступілі б да інтэграцыі — «но с Россией демократической».

У гэтым сэнсе вельмі красамоўна гучыць заключнае палажэнне 8-га артыкула прапанаванага праекта закона: *«Пры прыняцці рашэння суд прымае пад увагу выпадкі, калі службовая асоба дзейнічала пад прымусам, выконваючы загад альбо рашэнне вышэйшага органа дзяржаўнага кіраўніцтва»*.

Як кажуць — вось табе, бабулька, і Юр'еў дзень. Спадары «апазіцыянеры», якія пісалі «сіе», мяркую, выдатна азнаёмлены з палажэннямі Закона аб міліцыі аб падпарадкаванні закону, а не антызаконным загадам начальства. Яны ж, напэўна, ведаюць, што прынцып «я толькі салдат, я выконваў загады» — не прымаецца пад увагу. А вось жа пішуць. Чаму? Таму што тут покліч прыроды, інстынкт роду, які лямантуе: «Слуги режима: будьте готовы! Усегда гатовы».

Вядома, нам бы сказаць ім: кідайце пустое, ідзіце разам з намі змагацца з Расіяй за Беларусь, за волю і незалежнасць. Мы і кажам. Можа, нехта й памкнецца. Але гэтае «ўсегда» будзе «ўсегда», пакуль існуе гэтая парода людзей. Рэчаіснасць посткамуністычных грамадстваў — найлепшы доказ і найлепшая ілюстрацыя.

Сорас не атрымлівае падзякі за свае падарункі

Артыкул пад такім загалоўкам надрукавала ўплывовая газета *International Herald Tribune*. Карэспандэнт газеты Джудзіт Мілер спецыяльна наведала Мінск, каб разабрацца ў сітуацыі, у якой апынуўся Беларускі фонд Сораса.

«Імперыя» Сораса працягваецца ад Паўднёвай Афрыкі да Гаіці. Ён мае філіі ў 24 краінах, у іх працуе 1.300 чалавек. Толькі сёлета было адчынена 5 новых філіяў — у Манголіі, Таджыкістане, Узбекістане, Азербайджане і Арменіі. Джудзіт Мілер зазначае, што фінансіст і філантроп Джордж Сорас за апошняе дзесяцігоддзе выдаткаваў больш за адзін мільярд долараў на падтрымку свабоднай прэсы і палітычнага плюралізму за мяжой. Усім гэтым, як вядома, пагарджаюць аўтарытарныя рэжымы, — піша яна.

У Беларусі нядаўна аперацыі Фонду часова прыпынены ўрадам, якім кіруе, як піша Джудзіт Мілер, папулярны, але аўтакратычны прэзідэнт Лукашэнка. Улады вырашылі спагнаць з Фонду Сораса 3 мільёны долараў, спасылаючыся на грубыя парушэнні падатковага заканадаўства, і арыштавалі ягоны банкаўскі рахунак.

«Мы хацелі б працягваць працаваць у Беларусі, рабіць тое, што мы можам» — сказаў сп.Сорас на нядаўняй прэс-канферэнцыі. Аднак ён дадаў пры гэтым, што *«мы патрабуем, каб усе нашыя фонды заставаліся незалежнымі. Мы не будзем гуляць па правілах спадара Лукашэнкі»*.

Летась Сербія скасавала была дазвол на дзейнасць Фонду Сораса, але пад ціскам Захаду мусіла яго аднавіць. У Харватыі судзяць трох супрацоўнікаў Фонду Сораса за валютныя парушэнні, распачаўшы супраць іх крымінальную справу. Аднак пакуль яшчэ аніводны ўрад не змусіў Фонд Сораса зачыніцца назаўсёды, — зазначае журналістка.

«Калі Лукашэнку ўдасца пазбыцца Сораса, тады ўжо ніхто не зможа адчуваць сябе ў бяспецы», — сказаў былы намеснік міністра замежных справаў Беларусі Андрэй Саннікаў. Гэта будзе датычыць найперш Расіі, падкрэсліў спадар Саннікаў, дзе саюзнікі Лукашэнкі — расійскія нацыяналісты чакаюць калі памрэ Ельцын і прыйдзе іхні час.

Лукашэнка дэманструе Захаду сваю «боегатоўнасць», атакуючы такую магутную асобу як Джордж Сорас. Але, як сказаў адзін заходні дыпламат, *«выганяць Сораса, гэта ўсё адно, што зачыняць General Motors»* (найбуйнейшая міжнародная аўтамабільная карпарацыя — **С.М.**).

Джудзіт Мілер тлумачыць заходнім чытачам, што праблемы Сораса ў Беларусі пачаліся пасля таго, як да ўлады прыйшоў «былы калгасны бос» Лукашэнка. Папярэдні парламент, на думку аўтара, спрабаваў дзяржаўна вызначыцца і зрабіць краіну свабоднай ад расійскага кантролю, а Лукашэнка распачаў кампанію за аб'яднанне з расійскім «цэнтрам» і «славянскімі братамі».

Пасля атрымання прэзідэнцкай пасады ён вырашыў вярнуць сімвалы расійскага панавання і, як выказаўся адзін дыпламат, зрабіў Беларусь «савецкім запаведнікам».

У красавіцкай справаздачы АБСЕ гаворыцца, адзначае Дж.Мілер, што ў Беларусі ствараецца таталітарная сістэма. Улады ўжо прыдумалі, як задушыць апазіцыю — пры дапамозе штрафаў і падатковых расследаванняў.

Савецкі запаведнік.

Лукашэнка наслаў сваіх падатковых інспектараў ва ўсе незалежныя газеты, а таксама фонды, якія падтрымліваюцца з-за мяжы, матывуючы гэта тым, што яны падтрымліваюць апазіцыю. Між тым Джордж Сорас адказаў ў інтэрв'ю, што Фонд ніколі не фінансаваў і не будзе фінансаваць апазіцыю. *«Мы настойваем на нашай незалежнасці,* — падкрэсліў ён. — *Мы хацелі б застацца ў Беларусі, але не за любы кошт»*.

Падрыхтаваў
Сяргей МАКСІМОВІЧ

АПАРТаменты

Жанчыны – за дэмакратыю

Дэпутат Вярхоўнага Савета ад Аб'яднанай грамадзянскай партыі Людміла Гразнова правяла прэс-канферэнцыю, на якой распавяла пра свой удзел у міжнароднай канферэнцыі «Жанчыны — за дэмакратыю», што адбылася ў Вене.

На гэтым форуме было 300 удзельніцаў: палова — з краінаў Заходняй Еўропы і Амерыкі (у тым ліку жонка прэзідэнта ЗША Хілары Клінтан), палова — з Усходняй Еўропы. Пераважна гэта былі жанчыны, якія займаюцца актыўнай грамадскай дзейнасцю — дэпутаты парламентаў, міністры, журналісткі і г.д. Паколькі становішча жанчыны ў грамадстве, асабліва ў постсацыялістычных краінах, наўпрост звязана з агульнай палітычнай сітуацыяй, размова на канферэнцыі вялася не столькі ў чыста феміністычным, колькі ў агульнаграмадскім рэчышчы.

«Шмат адукаваных жанчынаў у Беларусі не могуць скарыстаць свае здольнасці ў нашых палітычных умовах», — лічыць Л.Гразнова, якая на канферэнцыі рабіла даклад на тэму «Парламенцкая ўлада». Канферэнцыя прыняла рашэнне рэкамендаваць Бі-Бі-Сі, радыё «Свабода» і іншым радыёстанцыям павялічыць час вяшчання на Беларусь, і, з другога боку, знаходзіць каналы пашырэння распаўсюджвання інфармацыі пра беларускія падзеі на замежную аўдыторыю.

Вадзім КАЗНАЧЭЕЎ

Пятнаццаць гарадоў за тыдзень

Акцыя сацыял-дэмакратаў

Днямі завяршылася сумесная акцыя нямецкіх і беларускіх сацыял-дэмакратаў, накіраваная на папулярызацыю ідэяў сацыял-дэмакратыі ў нашай краіне.

Віцэ-прэзідэнт парламента нямецкай зямлі Шлезвіг-Гальштэйн Габрыэле Кёчаў разам са старшынёю Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі «Народная грамада» Міколам Статкевічам за тыдзень наведала 15 гарадоў ва ўсіх абласцях нашай краіны.

У сумесных выступленнях госця з Нямеччыны і лідэра «Народнай грамады» расказвалі пра дзейнасць нямецкай і беларускай сацыял-дэмакратыі. Як сцвярджае М.Статкевіч, выступленні выклікалі вялікую цікавасць насельніцтва. Далей мяркуецца наладжваць прамыя кантакты паміж суполкамі БСДП і мясцовымі арганізацыямі Сацыял-дэмакратычнай партыі Нямеччыны.

Дарэчы, высокая нямецкая госця адмовілася сустракацца з «вертыкальшчыкамі», паколькі падчас веснавых акцыяў пратэсту мясцовыя ўлады практыкавалі рэпрэсіі супраць сацыял-дэмакратаў. Па словах сп-ні Кёчаў, паездка дапамагла ёй лепей зразумець сітуацыю ў Беларусі.

Вадзім КАЗНАЧЭЕЎ

Все диктаторские режимы одинаковы

КНДР: люди едят даже траву

Недавно в Северной Корее завершился трехлетний траур по поводу кончины Ким Ир Сена — коммунистического диктатора, правившего страной в течение почти полувека.

Официальный титул Ким Ир Сена — «великий вождь корейского народа», указания которого высекались в мраморе, а заветы объявлены обязательными к исполнению. После его смерти местоблюстителем освободившегося поста стал сын — Ким Чен Ир, который в скором времени официально унаследует титулы генсека и президента. Впрочем, тяжелейшая экономическая и социальная ситуация в стране может внести свои коррективы в разработанный сценарий.

Эта старуха тащит тюки отбросов со свалки: а вдруг посчастливится найти что-нибудь относительно съедобное?

Готовы есть чумное мясо

Мировые агентства и пресса постоянно сообщают о том, что население КНДР отчаянно голодает — в прямом и жестком смысле этого слова, что заставляет правительство этой страны, при традиционном для коммунистов безразличии к нуждам населения, прибегать к чрезвычайным мерам.

Обратимся к свидетельству немецкого журнала *Der Spiegel, который* пишет о проблемах ликвидации свиной чумы в Нидерландах. В этой стране, где на 15 млн. населения приходится свиное стадо в 14 млн. голов, чума поразила около 300 свиноводческих предприятий. Чтобы остановить бедствие, уничтожено более 2,5 млн. свиней. Но болезнь распространяется, и каждую неделю передвижные бойни умерщвляют 400 тыс. животных, а предприятия по утилизации могут переработать только 330 тыс. голов. Поэтому содействие в утилизации мяса больных животных оказывают. В принципе возбудитель болезни в шницеле для человека не опасен. Но на такой способ утилизации туш в Европе никто не согласится. И все-таки нашлась страна, которую свиная чума не пугает: к Европейской комиссии обратилось правительство КНДР с предложением транспортировки заразных туш в Страну утренней свежести для скармливания собственному народу.

Мы нисколько не ерничаем по этому поводу. Мы просто не знаем, как поведет себя российское или, скажем, белорусское правительство, случись такое несчастье у нас. Ведь недаром все уверения российских чиновников, что путь в страну для «бешеной» говядины закрыт, оказался блефом. Как показало расследование, проведенное той же Европейской комиссией, в Россию и в Египет доставлено 900 тонн подлежащего уничтожению мяса. Но от Египта мы далеко, а от России?

Зубы могут откусить язык

Северные соседи — коммунисты-прагматики из Китая — делают свой бизнес на корейской нищете. В частности, жители малонаселенной китайской провинции Яньбиань, расположенной между российским Дальним Востоком и самой северной частью КНДР, занимаются полулегальным извозом, обменивая продовольствие на то, что еще осталось в этой истощенной стране: лом цветных и черных металлов, части демонтируемого населением промышленного оборудования, лекарственные растения.

Но путешествие в глубь страны, почти полностью закрытой для людей с Запада, являются опасными и для китайцев. Китайские водители поэтому отправляются в корейскую глубинку только под охраной конвоя и в составе автопоездов, хотя в случае аварийной остановки в пути судьбу груза решают сотни голодных людей, от которых не отбиться ни одному конвою. А в деревнях люди перемалывают на муку древесную кору, нередки случаи, когда ночью крестьяне просеивают землю, чтобы извлечь зерна, посеянные накануне.

С течением времени КНДР становится для Китая все более неудобной соседкой. В течение десятилетий по обе стороны границы эксплуатировался лозунг китайско-корейского братства: Народы Северной Кореи и Китая неразлучны, как губы и зубы. Кто есть кто в этой конструкции, всякий раз определяли идеологи, но сейчас зубы, похоже, могут откусить идеологический язык. Китайцы-контрабандисты, например, презирают своих клиентов за то, что любовь к вождям полностью парализовала их волю к жизни. Корейцы не решаются ни бежать, ни выступить против своего любимого Ким Чен Ира.

Что касается правительства КНР, то оно больше всего опасается непредсказуемости развития ситуации. В случае краха режима только в провинцию Яньбиань, где проживают 2,3 млн. этнических корейцев, могут хлынуть миллионы тысяч беженцев.

Еще больше опасений вызывает сценарий «Умираю, но не сдаюсь!» Если перспектива краха станет для северокорейского режима вполне очевидной, он вполне может развязать войну с Южной Кореей, и первые сигналы уже есть: войска КНДР уже нарушили границу и обстреляли южнокорейские отряды. Если конфликт разгорится, Пекин не сможет остаться в стороне.

По оценкам наблюдателей, жертвы голода в КНДР уже исчисляются сотнями тысяч. Как считают специалисты *World Food*, из 1,3 млн. тонн риса, необходимых Северной Корее до осени, чтобы предотвратить катастрофу, получено только 350 тыс. тонн.

Правда, существует мнение, что Ким Чен Ир преувеличивает размеры бедствия, дабы заставить богатые страны вступить в переговоры со своим отверженным государством. В самом деле, у режима еще есть некоторые ресурсы: в апреле, например, Пхеньян закупил у Сеула золото на сумму в 19,8 млн. долларов, но не для приобретения зерна, а для празднования 85-летнего юбилея умершего три года назад Ким Ир Сена.

По этому поводу можно сказать только одно: все тоталитарные режимы одинаковы. Различие между ними чисто количественное. Сталинские законы «о колосках», по которым в лагеря бросали голодающих людей, помпезные гуляния и парады по надуманным поводам, когда людям есть нечего или после стихийных бедствий, — все это есть и, к сожалению, будет. В том числе и у нас.

... и велосипеды для партийных активистов

По словам некоторых российских политиков, визит в Пхеньян был для них возвращением во времена юности — период расцвета Советского Союза... Порядок и дисциплина во всем. Повсеместный труд и отсутствие праздности.

Все знакомые «прелести», включая общую идеологическую и политическую спайку и торжество коллективизма, достигаются весьма просто: в КНДР до сих пор существует ГУЛАГ. По оценкам международных правоохранительных организаций, в северокорейских лагерях постоянно находятся около 150 тыс. человек. Возможно, больше. В одном из лагерей — № 22 в г.Хоерунг — по данным перебежчиков, интернировано 50 тыс. человек.

Вот впечатления одного из таких перебежчиков, бывшего солдата лагерной охраны Ана Хола, о том времени, когда он 17-летним рекрутом прибыл на место службы. У всех заключенных: от истощения кости проступали сквозь кожу, у многих не было глаза или ноги, у каждого третьего сломан нос или порваны уши. Как учили Ана комиссары, зэки — враги народа, поэтому у них нет и не может быть никаких прав. Охранник, который делает для них послабления, сам становится врагом народа.

«Лобное место» лагеря Онсонг, где служил Ан, находится под огромным, посвященным Великому Вождю Ким Ир Сену дерева. Здесь людей убивают, как скотов, забеременевшим от охранников женщинам вспаривают животы, проламывают черепа нарушителям дисциплины, полубезумных от голода заключенных, позарившихся на лагерное имущество, забивают камнями.

И так ежедневно. Потери в рабочей силе восполняются ежемесячно, когда выкрашенные в черный цвет советские грузовики привозят в зону новую партию. Гулаговский опыт большевиков использован полностью, а кое в чем и превзойден. Так, в при всей невыносимости лагерных условий среди зэков почти отсутствуют самоубийцы, ибо каждый знает, что при добровольном уходе из жизни его лагерное место займет кто-то из оставшихся «на воле» членов семьи.

Таким образом, все идет по плану. Зеки лагеря Хоеруонг должны ежегодно добывать 400 тыс. т угля. Лагерь в Каехоне производит армейскую униформу и обувь, в Йодоке и Хвасонге занимаются деревообработкой и животноводством, в Хонгйяне делают холодильники, стиральные машины и велосипеды для заслуженных партийцев.

Вечные интересы

В принципе, только столица страны открыта для посещения ее иностранцами. Сюда едут не брезгливые политики, которым предполагаемая выгода позволяет не замечать неудобств, связанных с общением с одиозным режимом. В последнее время сюда зачастили деятели российской оппозиции, причем не только коммунистической. В прессе появились их сообщения о мировом заговоре против КНДР, который выражается в искажении СМИ реального положения дел в стране.

Их впечатления, которыми они охотно делятся, основываются на этом ограниченном столичном опыте. В Пхеньяне, например, люди не едят газонную траву, здесь чистый воздух, торжество коллективизма, единения партии и народа и отсутствие праздности. Короче, нечто аналогичное тому, что заявил в своей речи Юрий Лужков на торжествах в Минске. На эти заявления можно было бы не обращать внимания, если бы они не делались во имя «высших интересов». А интересы в данный момент выражаются в том, что России выгодно дружить с КНДР, выгодно развивать с этой страной активное, всестороннее сотрудничество.

Как говорится, с паршивой овцы хоть шерсти клок. Протолкнуть на корейский рынок залежалый российский товар, вооружение и прочие нужные для войны вещи — взяв в замен то, что еще можно изъять в оскудевших до крайности закромах этой страны.

Примерно в таких же формулировках можно выразить и вечный интерес России к Беларуси. И освещается он не менее метафорично. Правда не как единство каких-то там губ и зубов (у нас это вызывает иные ассоциации), а как родство душ.

Что ж, и на том, спасибо. Но не мешало бы в эти изменения вечной и братской любви добавить немного разума. Тогда и в словах Лужкова можно увидеть ту горькую для нас правду, которую не заметить могут разве что дети или дураки. Последнее к данному случаю подходит больше.

Константин СКУРАТОВИЧ

Свет учора і сёння

Еўрапейскі Саюз

Старшыня выканаўчай камісіі ЕС Ж.Сантэр абвясціў спіс краінаў, якія, магчыма, стануць членамі гэтай арганізацыі ў бліжэйшай будучыні. Сярод іх — Польшча і Эстонія. Усяго было пададзена 10 заявак, але астатнім краінам (у іх ліку Літве) адмоўлена з прычыны недастатковых эканамічных паказчыкаў.

КНДР — Рэспубліка Карэя

Адбыліся ўзброеныя сутычкі паміж Паўночнай і Паўднёвай Карэяй. Па звестках, войскі КНДР парушылі мяжу і абстралялі пазіцыі пагранічнікаў. Канфлікт разгараецца на фоне страшэннага голаду ў Паўночнай Карэі і напярэдадні маючых адбыцца 5 жніўня перамоваў паміж Сеулам і Пхеньянам пры пасрэдніцтве Кітая і ЗША.

Балтыка

З 10 па 24 ліпеня праходзяць сумесныя ваенныя вучэнні ЗША, краін Балтыі, Скандынавіі і Паўночнай Еўропы пад назвай «Болтык Чэлендж-97». На тэрыторыі Эстоніі, у аператыўных раёнах Балтыйскага мора і Фінскай затокі адпрацоўваюцца метады гуманітарнай дапамогі і аперацый па падтрыманні міру. Вучэнні праводзяцца ў рамках праграмы *NATO* «Партнёрства дзеля міру», камандуюць імі военачальнікі з Эстоніі і ЗША.

Іспанія

Масавыя акцыі пратэсту прайшлі ў Іспаніі. Яны выкліканыя забойствам Мігеля Бланка, які стаў ахвярай тэрарыстаў з сепаратысцкай арганізацыі ЭТА, што дамагаецца стварэння незалежнай дзяржавы баскаў. Пасля тэратыстычнага акту папулярнасць гэтай арганізацыі рэзка знізілася нават у раёнах кампактнага пражывання баскскай меншасці. Ёсць выпадкі нападу на прыхільнікаў ЭТА, паліцыя стараецца не дапусціць праліцця крыві *(гл. здымак).*

Ізраіль

Прэм'ер-міністр Нетаньгу абвінаваціў ААН у *«антыізраільскіх нападках»* пасля таго, як гэтая сусветная арганізацыя прыняла пастанову, што асуджае будаўніцтва габрэйскіх пасяленняў на Заходнім беразе ракі Іярдан. Лідэр Палестынскай аўтаноміі Арафат накіраваўся ў Еўропу, каб прасіць дапамогі і ўрэшце прымусіць Ізраіль выконваць дамовы, падпісаныя ў 1993 г. у Осла. Аднак канфлікт з пасяленнямі на Заходнім беразе мае не толькі палітычны, але і маёмасны бок: некаторыя арабскія землеўладальнікі папросту прадалі ўчасткі пад будаўніцтва габрэям за вялікія сумы, і зямля фактычна ўжо не належыць арабам.

Рэспубліка баснійскіх сербаў

Сярод радыкальна настроеных колаў гучаць заклікі помсты за тое, што міратворчыя сілы ААН арыштавалі Душка Тадзіча. Ён абвінавачваецца ў масавых забойствах мусульманаў і харватаў падчас грамадзянскай вайны. Адбылося некалькі нападаў на фарміраванні «блакітных касак». Адзін адзін амерыканскі салдат паранены нажом у спіну, а перад групай прадстаўнікоў ААН выбухнула бомба.

Францыя

Сацыялістычны ўрад Жаспэна скараціў праграму дэнацыяналізацыі некаторых буйных прадпрыемтсваў. Прэзідэнт Шырак заявіў на гэта, што такія дзеянні левых могуць прывесці Францыю да эканамічнай ізаляцыі на міжнародных рынках.

Кенія

Прэзідэнт краіны Даніэль Муа абвінаваціў апазіцыю ў падмане людзей і дэстабілізацыі абстаноўкі пасля жорсткага разгону пра-дэмакратычных маніфестацыяў. У выніку пабоішча, якое ўчынілі ўзброеныя ўрадавыя фарміраванні, загінула 9 мірных удзельнікаў шэсцяў. Муа папярэдзіў міжнародную супольнасць, якая востра крытыкуе дзеянні прэзідэнта Кеніі, што ўмяшанне ва ўнутраныя справы краіны можа прывесці да яшчэ большага канфлікту.

ААН

Істотныя структурныя змены чакаюцца ў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Генаральны сакратар гэтай арганізацыі Кофі Анан прапанаваў праект рэарганізацыі, які цяпер павінны зацвердзіць краіны-ўдзельніцы. У прыватнасці, прапануецца скараціць працягласць сесіі Генеральнай Асамблеі — вышэйшага органа ААН. Паводле сённяшняга рэгламенту Генаральная Асамблея засядае 3 месяцы.

Зямля — Марс

Касмічны апарат *Pathfinder*, які ўпершыню за апошнія 21 год апусціўся на паверхню Марса, пачаў перадаваць дадзеныя аналізу грунту Чырвонай планеты, якія дазволяць больш дакладна ўзнавіць гісторыю развіцця Марса. У лістападзе мінулага года быў запушчаны касмічны апарат *Global Survey*, у верасні ён наблізіцца да Марса і да 2000 года будзе праводзіць картаграфічныя здымкі. На сённяшні дзень няма канкрэтных планаў палёта чалавека на Чырвоную планету, аднак амерыканскае касмічнае агенцтва *NASA* распрацоўвае праекты магчымых міжпланетных экспедыцый на Марс у 2009, 2012 або 2014 гадах. Між тым, як паведамляе *NASA*, у глабальнай камп'ютэрнай сетцы *Internet* рэгіструецца ў сярэднім 45 мільёнаў зваротаў у дзень да рэсурсаў, прысвечаных цяперашняй экспедыцыі апарата *Pathfinder* на Марс пад адрасам: *http://mpfwww.jpl.nasa.gov.*

«Магутны Божа» пасяліўся ў касцёле святога Станіслава

У Магілёве на працягу 3 дзён праходзіў V Міжнародны фестываль духоўнай музыкі «Магутны Божа». Музычнае свята адбылося, хоць, як і варта было чакаць, не абышлося без канфліктаў з уладамі.

Сёлета ў фестывалі удзельнічала 50 калектываў і выканаўцаў з Беларусі, Украіны, Польшчы, Расіі, Грузіі, госці з ФРГ, Францыі і нават з экзатычнай афрыканскай краіны Анголы. Дзяржаўныя структуры працяглы час фактычна ігнаравалі фестываль, хоць у папярэднія гады мясцовыя ўлады ўдзельнічалі ў яго падрыхтоўцы і арганізацыі. Прадстаўнікі грамадскага фонду «Магутны Божа» некалькі разоў звярталіся ў гарвыканкам, але так і не атрымалі афіцыйнага дазволу на правядзенне фестывальных мерапрыемстваў. Таму большую частку іх давялося праводзіць у зале касцёла св.Станіслава і на пляцоўцы побач. Гэта — касцёльная тэрыторыя, і спецыяльныя дазволы тут не патрабуюцца. Толькі напярэдадні адкрыцця, калі ўжо пачалі з'язджацца госці і ўдзельнікі, гарвыканкам запытаўся ў арганізатараў, ці не патрэбна ім часам якая дапамога. Асноўны цяжар выдаткаў лёг на касцёл і фонд.

У праграме былі заяўленыя выканаўцы, якім улады двойчы не далі выступіць летась, — «Новае неба» і «Крама». Сёлета ў лік «падазроных» трапіў і «Палац». У першы ж дзень ледзь не быў сарваны вечаровы канцэрт на адкрытай пляцоўцы ля касцёла. Чыноўнікам не спадабалася, што некаторыя прыхільнікі гэтых гуртоў прыйшлі на канцэрт з бел-чырвона-белымі сцягамі. Арганізатараў нават папярэдзілі, што калі з'явіцца хоць адзін такі сцяжок, то загадаюць адключыць электрычнасць.

На наступны дзень гісторыя паўтарылася. Некакалькі разоў амонаўцы спрабавалі схапіць людзей са сцяжкамі. А падчас выступленні Анатоля Фёдарава, старшыні абласной арганізацыі БНФ, якая заснавала спецыяльныя прызы беларускім рок-гуртам, нечакана адключылі мікрафон.

Даходзіла да зусім недарэчнага. Так, была затрыманая музычны рэдактар фестывалю Алена Барысава, якая піла мінеральную ваду, калі побач праходзіў капітан міліцыі. Яму падалося, што ў бутэльцы была не вада, і Алену паялі ў варанок. Толькі экстранае ўмяшанне намесніка старшыні гарвыканкама Наталлі Аўдзеевай выратавала музычнага рэдактара фестывалю ад начы ў РАУС.

У заключны дзень за распаўсюджванне прывітальнага ліста ад Беларускага фонду Сораса да ўдзельнікаў і гасцей фестывалю міліцыя спрабавала затрымаць 20-гадовага хлопца. Толькі таму, што вакол яго сабраўся вялікі натоўп, амонавец не асмеліўся прымяніць сілу. Але праз некалькі хвілін на вачах дзесяткаў людзей ля касцёла амонаўцы заламалі рукі і затрымалі старшыню Магілёўскай гарадской арганізацыі БНФ Цурпанава. Разам з ім былі затрыманыя прахожыя, якія толькі пыталіся ў міліцыянтаў, за што тыя забіраюць чалавека. У аддзяленні міліцыі на ўсіх былі складзены стандартныя пратаколы аб нашэнні незарэгістраванай сімволікі і непадпарадкаванні «законным патрабаванням» міліцыянтаў. Амонаўцы паводзілі сябе надзвычай жорстка. У аднаго з затрыманых, 30-гадовага Ігара Шарага яны адабралі акуляры і пагражалі яму *«запереть в КПЗ, чтобы научиться разговаривать на русском языке»*. Усім затрыманым пагражаюць штрафы.

Адносіны ўладаў да фестывалю «Магутны Божа» раззлавалі нават сталага яго ўдзельніка, вядомага музыканта, лаўрэата дзяржаўнай прэміі, прафесара Віктара Роўду. Ён сказаў, што на словах самыя высокія ўлады заяўляюць падтрымку магілёўскаму фестывалю, а насамрэч назіраецца поўнае яго ігнараванне. Як заявіла карэспандэнту СВАБОДЫ музычны рэдактар Алена Барысава, *«пяты фестываль прайшоў, але ці адбудзецца наступны, сёння не здолее сказаць ніхто. І прычыны гэтага менш за ўсё фінансавыя»*.

Аднак, нягледзячы на ўсе цяжкасці, праграма фестываля атрымалася вялікай і змястоўнай. На гэты раз зусім не праводзіліся конкурсы, але канцэрты лаўрэатаў мінулых фестываляў і новых калектываў прыцягвалі слухачоў на фестывальныя пляцоўкі.

Вялікі поспех меў мужчынскі камерны хор «Баграці» з грузінскага горада Кутаісі, які выступаў у Магілёве першы раз. У цудоўным выкананні хора старажытныя грузінскія народныя і царкоўныя спевы пад скляпеннямі касцёла гучалі асабліва ўрачыста, нагадвалі аб велічы гор і свабодзе чалавечага духу.

Паспяхова выступілі і вядомыя ўжо магілёўскаму слухачу мужчынскі хор «Унія», Гродзенская капэла, Мінскі абласны камерны хор «Санорус», сольныя выканаўцы Таццяна Цыбульская і Віктар Скарабагатаў (Беларусь), Гаянэ Хасцян (Украіна), Ларыса Дарэнская (Расія). Спецыяльна каб выступіць на фестывалі у Магілёў на адзін дзень прыязджаў Дзяржаўны акадэмічны народны хор імя І.Цітовіча.

Як заўжды, было шмат самадзейных выканаўцаў і калектываў, фальклорных ансамбляў і маладзёжных гуртоў. Не дзіва, што сярод слухачоў былі і старыя, і моладзь, вернікі ўсіх хрысціянскіх канфесіяў і тыя, хто не атаясамлівае сябе з канкрэтным веравананнем.

Магутны Бог — для ўсіх адзін.

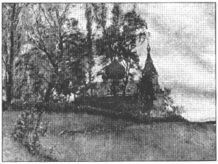
Сымон ГЛАЗШТЭЙН

33 гады класікі

У Нацыянальным мастацкім музеі адчынілася персанальная выстава мастака Аляксандра Шастакова. Экспазіцыя вельмі ўнушальная — 92 работы, што пісаліся ажно 33 гады — з 1964 па 1997.

Аляксандр Шастакоў працуе ў рэчышчы жывапісу класічнага, ці лепш сказаць — традыцыйнага. Такія ж класічныя і тэмы ягоных палотнаў: тут вы ўбачыце партрэты жанчын, пейзажы, палотны з царкоўна-рэлігійнымі матывамі. Як кажа сам мастак, галоўная ідэя ягонай творчасці — увасобіць хрысціянскія ідэалы, якія маюць універсальны характар.

Адметная рыса стылю Аляксандра Шастакова — мастацкі сімбіёз спакойнай прыроды і ўзнёслай архітэктуры. У ягоных палотнах пераважаюць беларускія краявіды, але, ідучы па экспазіцыі, адначасова нечакана і заканамерна трапляеш вокам на нізку карцін з вобразамі старажытнай Элады і сучаснай Грэцыі.

Майскі дзень. Царква Мары Магдалены ў Мінску. Палатно, алей.

Творы А.Шастакова выстаўляліся ў Германіі, Францыі, Італіі, Японіі, Польшчы, Расіі. Яго запрашалі працаваць за мяжой, аднак мастак лічыць, што тварыць ён можа толькі дома. Грэцыя, зрэшты, таксама пісалася ў Беларусі.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Каталог «Шоу-бизнес Беларуси»

Упершыню ў Беларусі рыхтуецца да выдання каталог, у які ўвойдуць шырокія звесткі пра айчынны шоў-бізнес. У каталог збіраецца інфармацыя аб гуртах і выканаўцах, кампазітарах, паэтах, прадзюсерах, аранжыроўшчыках, студыях гуказапісу і тыражавання, а таксама аб арганізацыях, якія займаюцца правядзеннем канцэртаў, вырабам музычных інструментаў і канцэртнага абсталявання, пра творчыя саюзы, тэатры і г.д.

Кантактны тэлефон: (017) 2200-231.

Пісьмо парыжскаму дырэктару

Генеральны дырэктар *UNESCO* Федэрыка Маёр, бадай, яшчэ ніколі не атрымліваў такога тоўстага ліста з Беларусі.

Штаб-кватэра *UNESCO* — структуры Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па пытаннях адукацыі, навукі і культуры месціцца ў Парыжы. Туды кіруецца «Ліст дзеячоў беларускай культуры і прадстаўнікоў беларускай грамадскасці ў абарону Беларускага фонду Сораса». Разам з подпісамі пасланне ўжо займае 20 аркушаў.

«За больш як чатыры гады сваёй працы, — гаворыцца ў лісце, — *Беларускі фонд Сораса дапамог здзейсніць мноства непасільных для дзяржавы праграмаў, скіраваных на развіццё беларускай культуры і адукацыі.*

Цяжкія наступствы ад згортвання дзейнасці Фонду відаць ужо цяпер, і яны шматкроць павялічваюцца з кожным днём. Замест свайго прамога абавязку — падтрымліваць культуру — дзяржава наўмысна вынішчае адно з жыватворных рэчышчаў такой падтрымкі.

Мы заяўляем поўную нязгоду з санкцыямі ўладаў супраць Беларускага фонду Сораса і рашуча патрабуем спыніць праслед ягонай дзейнасці».

Сярод падпісантаў ліста — а іх больш за 250 чалавек — беларускія мастакі і музыкі, фатографы і дызайнеры, студэнты, выкладчыкі і прафесура ВНУ, супрацоўнікі музеяў, навукоўцы Акадэміі навук, журналісты Радыё 101,2, газеты «Имя», «БДГ», «Звязды», іншых выданняў, замежныя карэспандэнты. Свае подпісы пад лістом паставілі таксама беспрацоўныя, неабыякавыя да беларускай культуры, і асобы, якія свой сацыяльны статус вызначылі немудрагеліста і ёмка — «проста класны хлопец». Збор подпісаў працягваецца.

Магдалена НЕПАКАЙ

ІНТЭРВ'Ю

Вельмі мінскі мастак

Сёння нашая сустрэча — з Артурам Клінавым. СВАБОДА ўжо не раз пісала пра мастацкія праекты, удзельнікам (або нават і арганізатарам) якіх быў А.Клінаў. Апошні — выстава са сціплай і непрэтэнзійнай назвай «Жывапіс. Скульптура», што праходзіла ў чэрвені ў сталічным Палацы мастацтваў. Аднак сам мастак лічыць тую выставу не вельмі значнай у сваёй творчай біяграфіі, а сябе называе творцам вядомым і салідным.

— Артур, давай пачнём з лічбаў. Колькі ты ўвогуле выстаўляся?

— За ўвесь час актыўнай творчасці — а гэта больш як 15 гадоў — у мяне было за пяцьдзесят розных выставаў. Прычым большасць за мяжой — у Польшчы, Нямеччыне, Нідэрландах, Расіі.

— Ты, бачу, мастак малады, але — кажуць — прызнаны. Як жывецца сёння маладому мастаку?

— Гэта ў застойныя часы мастак да 50-гадовага ўзросту лічыўся маладым. Сёння я называў бы маладымі тых, каму яшчэ няма дваццаці. А пытанне варта было б паставіць іначай: як выжыць сёння маладому мастаку? Памойму, для гэтага трэба мець добрыя нервы, долю інтэлектуальнага цынізму, высокую працаздольнасць і — пажадана — моцныя зубы.

— І гэтага дастаткова?

— Ну, талент перш за ўсё, а тое, што я назваў, — толькі атрыбуты. Вядома, што ў савецкія часы асноўным пакупнікам карцін была дзяржава. Калі мастак адпавядаў пэўным ідэалагічным установкам — то дзяржава купляла ягоны творы, што дазваляла так-сяк жыць са свайго рамяства. А пры «рынкавым сацыялізме», з аднаго боку, мастак стаў непатрэбны дзяржаве, а з другога — мастацкі рынак у нас так і не з'явіўся. Таму мастаку даводзіцца жыць у вельмі агрэсіўным асяроддзі і пастаянна змагацца за выжыванне.

— І якія перспектывы таго, што ты называеш мастацкім рынкам?

— Мастацкі рынак — гэта складаны механізм, цэлая сістэма дылераў, галерэяў, калекцыянераў, музеяў, мастацкіх часопісаў... Але аснову арт-рынка павінна складаць даволі шырокае кола пакупнікоў. І гаворка ідзе не пра некалькі соцень вельмі багатых, а пра дзесяткі тысяч заможных людзей, што складаюць так званы сярэдні клас. Менавіта мідл-клас ва ўсім свеце і з'яўляецца асноўным, дазволю сабе сказаць, спажыўцом мастацкіх каштоўнасцяў. Вядома, ні заўтра, ні паслязаўтра сфармаванага сярэдняга класу ў нас яшчэ не будзе, але ж мастацтва — вечнае.

— І ўсё ж табе ўдаецца зарабляць мастакоўствам...

— Так, апошнія гады я жыву толькі з продажу карцін. Прычым цяпер заказы на мае работы распісаныя наперад. Мне пашанцавала, я маю пэўную вядомасць, таму мне лягчэй. Хоць даводзіцца жыць у вельмі напружаным рытме. Дый увогуле, тып мастака а-ля шасцідзесятнік, такога доўгавалосага, барадатага сузіральніка, паэта, аматара пагаварыць з сябрам пад

Артур Клінаў каля сваёй карціны «Чаепитие». Некаторыя вызначаюць жанр твора як «нацюрморт у перспектыве»

кілішак на вечныя тэмы, на жаль, адышоў у мінулае. Сучасны арт-працэс — гэта бізнес з усімі ўласцівымі яму атрыбутамі: інвестыцыямі, рэкламай, раскруткай імя і г.д.

— Ты вядомы перш за ўсё сваімі экстравагантнымі і, як модна гаварыць, канцэптуальнымі праектамі. Многія бачылі карціну «Чаепитие» — хаця б у варыянце навагодняй паштоўкі.

— Праект з паштоўкай развіваўся спантанна. Спачатку з'явілася карціна «Чаепитие», але яна прызначалася зусім для іншага праекта — «Смерць піянера — 2». Аднак нечакана для сябе я заўважыў, што карціна выклікае ў гледачоў нейкае дзіўнае ўзбуджэнне, змены настрою. Тады з'явілася ідэя тыражаваць карціну ў форме паштоўкі, на якой Лукашэнка п'е чай на фоне палатна Кустодзіева. Праект выконваўся ў рэчышчы эстэтыкі абсурду, але чамусьці выклікаў рэзананс у беларускай і замежнай прэсе, якая такім чынам далучылася да гэтай даволі дзіўнай акцыі.

— Пры закрыцці выставы «Смерць піянера — 3» ты раздаваў у прэзент экспанаты — эксклюзіўныя катафалкі ручной работы. Пасля некаторыя ўладальнікі тваіх падарункаў адчулі пэўныя цяжкасці: Вярхоўны Савет 13-га склікання, Беларускі фонд Сораса. Ці не цякае такі ж лёс іншых?

— Не думаю, каб тыя праблемы былі звязаныя з маімі падарункамі. У кожным разе, прыклад кампаніі *McDonald's* і Аляксандра Лукашэнкі, якія таксама атрымалі па катафалку, сведчыць пра адваротнае. Яны, здаецца, здаровыя і спыняць сваю дзейнасць не збіраюцца.

— У многіх тваіх праектах адчуваецца той ці іншы палітычны падтэкст. Калі ты ў паласатым касцюме арыштанта ў Пецярбургу прадаваў цукеркі, каб сабраць сродкі для беларускіх палітзняволеных, — што гэта было ў большай ступені — палітыка ці мастацтва?

— Я назваў бы гэта актуальным мастацтвам. Калі мастацтва хоча быць актуальным і бударажыць грамадства, то яно павінна быць неардынарным. Нехта можа сказаць, што гэта — мастацтва на адзін дзень, на момант, і ён будзе па-свойму мець рацыю. Але я лічу, што калі гэта зрабіць таленавіта — дык будзе цікава і наступным пакаленням. З другога боку, шмат твораў на нібыта адвечныя тэмы былі бяздарнымі, а таму не сталі фактамі мастацтва.

— Мяркуючы па творах, цябе можна назваць вельмі мінскім мастаком. Што для цябе нашая сталіца?

— Сапраўды, у большасці маіх карцін дамінуе гарадская тэма. Увогуле, гэта збіральны вобраз, горад-сімвал, хоць у многім прачытваецца менавіта Мінск. Я люблю Мінск і веру, што ў яго вялікая будучыня. Па колькасці жыхароў Мінск уваходзіць у лік найбуйнейшых гарадоў Еўропы, і з чыста прагматычных меркаванняў двухмільённы мегаполіс павінен займаць на культурнай карце Еўропы большае месца, чым цяпер. Але гэта — толькі пытанне часу. Усё будзе, я ведаю, так мне падказвае мастакоўская інтуіцыя.

А пакуль я рыхтуюся, між іншым, да ўдзелу ў адным вельмі цікавым еўрапейскім праекце, дзе Мінск будзе прадстаўлены адмыслова. У Варшаве ўвосень пройдзе вялікая культурная імпрэза «Каралеўства Беларусь». І нас, мінчукоў, там будзе добры тузін. І мы пакажам клас!

Гутарыла

Аксана ПЯНКРАТ

ПАНЯДЗЕЛАК 21 ліпеня

БТ

16.00 «Приключения Скиппи». 16.25 2-й Международный фестиваль народной музыки «Звенят цимбалы и гармонь». Передача 2-я. 16.45 На добрый лад. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Гости в дом. 17.45 Экономикст. 18.00, 24.00 Новости. 18.20 «Сенсация-2». 19.10 «Хроника праздничных дней». Ф. 1. 20.10 Вертикаль. 20.35 «Кто это?» 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Х/ф «Семейные обстоятельства». 23.15 Концертный сезон. 0.10 «Крок».

ОРТ

17.00, 0.15 Новости. 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 «Угадай мелодию». 19.05 «Человек в маске». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Полтергейст — 2». 21.30 Х/ф «Мои современники». 22.30 Х/ф «Чапаев». 0.25 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

17 5 Пульс. 17.40, 23.45 Товары — почтой. 17.45 «Представляет «Проект-арсенал». 18.00 «Санта-Барбара». Х/ф. 19.00, 22.00 Вести. 19.35 Добрый вечер. 20.15 «Фучжоу». Х/ф. 22.35 Дежурная часть. 23.05 «Печальный поезд Булата Окуджавы».

Санкт-Петербург

15.30, 18.30, 20.25 Информ ТВ. 15.40, 22.20 Телеслужба безопасности. 15.55 «Кавингтон Кросс». 16.45 «Там, где живет Паутиныч». 17.00 Колоброды выходят на связь. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Мультфильм. 19.10 «История любви». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.30 «Судьба, судьбе, судьбы...» 20.55 Пенальти. 21.30 «Кавингтон Кросс».

НТВ

15.00 Сегодня днем. 15.10 Х/ф «Голубое дерево». 16.00 Дистанция 60. 17.00 Криминал. 17.15 Впрок. 17.30 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Х/ф «Три шага в бреду». 21.45 «Крутой Уокер: правосудие по-техасски». 22.45 Времечко. 23.15 Меломания: Секстет Кэннонбола Аддерли.

8 канал

18.00 Программа Кеннета Копланда. 18.30 Теле»Странные истории». 19.30 Аэробика «Новый Эдем». 20.00 Мультфильм. 20.30 Музыка на телеканале. 21.30 Тележурнал «Рынок». 22.00 Детектив по понедельникам.

АЎТОРАК 22 ліпеня

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45 «Музыкальная обойма». 7.50, 17.45 Экономикст. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 24.00 Новости. 8.10 Здоровье. 8.40 «Во саду ли, в огороде...» Д/ф. 9.00 Уникум. 9.40 Вас вызывает Спортландия. 10.25 «Сенсация-2». 12.05 Четвертое измерение. 12.30 Акколада. 15.15 «Приключения Скиппи». 15.40 Мультфильм. 15.55 «Клецку — 870 лет». 16.15 II Международный фестиваль народной музыки «Звенят цимбалы и гармонь». 16.40 Пограничье. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Уроки Н.Новожиловой. 18.20 «Сенсация-2». 19.10 «Минск — моя столица». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.45 Сделано в Беларуси. 22.00 Х/ф «Когда святые маршируют». 23.40 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.35 «Приключения запятой и точки». Мультфильм. 9.50 Смехопанорама. 10.25 Домашняя библиотека. 10.30 «Угадай мелодию». 14.15 «Супер-Дейв, Сорвиголова». 14.45 Кварьете «Веселая квампания». 14.55 Мультитроллия. 15.15 Волшебный мир, или Синема. 15.45 «Гарри — снежный человек». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 «Угадай мелодию». 19.05 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Х/ф «Чистое небо».

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Лукоморье. 7.45, 16.55 Посмотри на себя. 8.00 Православный календарь. 8.05 «Клубничка». 8.35 Караоке по-русски. 9.10 «Санта-Барбара». Х/ф. 14.05 «Кто косит ночью?» Д/ф. 14.45 Образ жизни. 15.10 «Деловой автограф». 15.15 Телемагазин «Квантум». 15.25 «Клубничка». 16.20 Там-там новости. 16.30 Лукоморье. 17.05 Новое «Пятое колесо». 17.40, 0.05 Товары — почтой. 17.45 Представляет «Проект-арсенал». 18.00 «Санта-Барбара». Х/ф. 19.35 Добрый вечер. 20.15 «Под созвездием Южного Креста». Х/ф. 22.35 Момент истины. 23.05 Горячая десятка.

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 20.25 Информ ТВ. 12.45 «История любви». 13.35 Срок ответа — сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 Международное обозрение. 14.55 Папа, мама и я — спортивная семья. 15.40, 22.20Телеслужба безопасности. 15.55 «Кавингтон Кросс». 16.45 От и до... 17.00 Студия «Воображзи». 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Мультфильм. 19.10 «История любви». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.30 Поэзия. 20.40 Музыка из Петербурга. 21.30 «Кавингтон Кросс».

НТВ

5.00 Сегодня утром. 8.15 «Полиция Нью-Йорка». 9.15 «Пойми меня». 9.45 Новости кино. 10.00 «Госпожа следователь». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Русские гвозди. 11.50 Детям. Мультфильм. 12.00 Д/ф «Русская революция». 13.20 Х/ф «Обещания сдерживают». 15.10 «Голубое дерево». Х/ф. 16.00 Дистанция 60. 17.00 Криминал. 17.15 Впрок. 17.30 «Улица Сезам». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Х/ф «Последний круиз на яхте «Шейла». 21.45 «Крутой Уокер: правосудие по-техасски». 22.45 Времечко. 23.15 Меломания: «Диззи Гиллеспи». 23.50 Х/ф «Похититель детей».

8 канал

18.00 Программа Кеннета Копланда. 18.30 Х/ф «Неисправимый». 20.00 Мультфильм. 20.30 «Горец-3». 21.30 Служба оперативной информации. 22.00 Х/ф «Приключения раввина Якова».

СЕРАДА 23 ліпеня

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 19.10 «Музыкальная обойма». 7.50, 17.45 Экономикст. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.55 Новости. 8.10 Усадьба. 8.40 Туробъектив. 9.05 Бездельник. 9.35 «Сенсация-2». 10.25 Видимо-невидимо. 11.25 А.П.Чехов. «Дядя Ваня». Спектакль. 14.25 «Там, где кончается Дон». Д/ф. 14.35 Зеркало. 15.15 «Приключения Скиппи». 15.40 «Навстречу». 16.20 Творцы. 16.30 Гости в дом. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Марсово поле. 18.20 «Сенсация-2». 19.15 Хроника праздничных дней. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.45 «Цептер» с миссией здоровья по всему миру». 21.50 Авто-парк. 22.00 Х/ф «Господа авантюристы». 23.30 Музыка без границ. 0.05 Футбол. Кубок УЕФА. «Динамо» (Минск) — «Калхети» (Грузия). Т. 2.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 8.50 Тема. 9.31 «Сказка о старом кедре». Мультфильм. 9.45 В мире животных. 10.25 Домашняя библиотека. 10.30 «Угадай мелодию». 14.15 «Супер-Дейв, Сорвиголова». 14.45 Кактус и К. 14.55 До-ми-соль. 15.15 Зов джунглей. 15.45 «Гарри — снежный человек». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 17.20 «Девушка по имени Судьба». 17.55 Футбол. Чемпионат России. 19.50 Погода. 20.00 Время. 20.40 Х/ф «Доживем до понедельника». 22.35 Магия: мир сверхъестественного.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Лукоморье. 7.45 Посмотри на себя. 8.00 Православный календарь. 8.05 «Клубничка». 8.35 L-клуб. 9.10 «Санта-Барбара». Х/ф. 14.05 «Неизвестные люди России». 14.45 Парламентарий. 15.10 Деловой автограф. 15.15 Телемагазин «Квантум». 15.25 «Клубничка». 16.20 Там-там новости. 16.30 Лукоморье. 16.55 Посмотри на себя. 17.10 «Красная книга». 17.40, 24.00 Товары — почтой. 17.45 Представляет «Проект-арсенал». 18.00 «Санта-Барбара». Х/ф. 19.35 Добрый вечер. 20.15 «Шляхтич Завальня». Х/ф. 22.35 Дворянское собрание. 23.15 Кафе «Обломов».

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 20.25 Информ ТВ. 12.45 «История любви». 13.35 Срок ответа — сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 Хуторок. 14.55 Парадоксы истории. 15.40, 22.20 Телеслужба безопасности. 15.55 «Кавингтон Кросс». 16.45 Сказка за сказкой. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Мультфильм. 19.10 «История любви». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.30 Поэзия. 20.40 Сокровища Петербурга. 20.55 Парадоксы истории. 21.30 «Кавингтон Кросс».

НТВ

5.00 Сегодня утром. 8.15 «Полиция Нью-Йорка». 9.15 «Улица Сезам». 9.45 Новости кино. 10.00 «Госпожа следователь». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Своя игра. 11.50 Детям. Мультфильм. 12.00 «Россия. Забытые годы». 13.20 Х/ф «Последний жираф». 15.10 «Голубое дерево». Х/ф. 16.00 Дистанция 60. 17.00 Криминал. 17.15 Впрок. 17.30 «Улица Сезам». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Х/ф «Золото». 21.45 «Крутой Уокер: правосудие по-техасски». 22.45 Времечко. 23.15 «Футбольный клуб». 0.05 Х/ф «Около полуночи».

8 канал

18.00 Программа Кеннета Копланда. 18.30 Теле»Странные истории». 19.30 Аэробика «Новый Эдем». 20.00 Мультфильм. 20.30 «Горец-3». 21.30 Служба 01. 22.00 Кино России.

ЧАЦВЕР 24 ліпеня

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 19.10 «Музыкальная обойма». 7.50, 17.45 Экономикст. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.20 Новости. 8.10 Авто-парк. 8.20 Вертикаль. 8.45 Золотые ключи. 9.20 Мультфильмы. 9.35 Гости в дом. 10.05 «Портреты». 10.35 «Сенсация-2». 11.25 Концертный сезон. 15.15 Мультфильмы. 15.40 Педагогический экран. 16.15 «01 слушает...» 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Уроки Н.Новожиловой. 18.20 «Сенсация-2». 19.15 Хроника праздничных дней. 19.50 АРТ-клуб. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Телебарометр. 22.05 Х/ф «Мистер Мамочка». 23.40 «Крок».

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.00 «Человек в маске». 9.45 Клуб путешественников. 10.30 Домашняя библиотека. 10.40 Смак. 14.15 «Супер-Дейв, Сорвиголова». 14.45 Остров Чунга-Чанга. 15.15 Лего-го. 15.40 «Гарри — снежный человек». 16.05 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 Джентльмен-шоу. 19.05 Моя семья: юная семья. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Х/ф «Брак по-итальянски». 22.35 Памяти Микаэла Таривердиева.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Лукоморье. 7.45 Посмотри на себя. 8.00 Православный календарь. 8.05 «Клубничка». 8.35 Бесконечное путешествие. 9.10 «Санта-Барбара». Х/ф. 14.05 «Неизвестные люди России». 14.45 На пороге века. 15.10 «Деловой автограф». 15.15 Телемагазин «Квантум». 15.25 «Клубничка». 16.20 Там-там новости. 16.30 Лукоморье. 16.55 Посмотри на себя. 17.10 Люди, деньги, жизнь... 17.40, 0.45 Товары — почтой. 17.45 Представляет «Проект-арсенал». 18.00 «Санта-Барбара». Х/ф. 19.35 Добрый вечер. 20.10 «А если это любовь?» Х/ф. 23.35 Арена для сенсаций. 0.05 Эх, дороги!

Санкт-Петербург

15.30, 18.30, 20.25 Информ ТВ. 15.40 «История любви». 16.35 «Кавингтон Кросс». 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Мультфильмы. 19.10 «История любви». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.30 Поэзия. 20.40 Дом кино. 21.30 «Кавингтон Кросс». 22.20 Телеслужба безопасности.

НТВ

5.00 Сегодня утром. 8.15 «Полиция Нью-Йорка». 9.15 «Улица Сезам». 9.45 Новости кино. 10.00 «Госпожа следователь». 11.00, 13.00,15.00 Сегодня днем. 11.20 Устами младенца. 11.50 Детям. Мультфильм. 12.00 «Россия. Забытые годы». 13.20 Х/ф «Игра в убийство». 15.10 Х/ф «Голубое дерево». 16.00 Дистанция 60. 17.00 Криминал. 17.15 Впрок. 17.30 «Улица Сезам». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Х/ф «Восьмерка выбывает из игры». 21.45 Х/ф «Мельницы богов». 22.45 Времечко. 23.15 Х/ф «И свет во тьме светит».

8 канал

18.00 Программа Кеннета Копланда. 18.30 Х/ф «Дети». 20.00 Мультфильм. 20.30 «Горец-3». 21.30 Музыкальная программа. 22.00 Кино Франции.

ПЯТНІЦА 25 ліпеня

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 19.10 «Музыкальная обойма». 7.50, 16.50 Экономикст. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.50 Новости. 8.10 Телебарометр. 8.20 Темная комната. 8.45 Бархатный сезон. 9.15 Мультфильмы. 9.55 «Все дело в шляпе». 10.25 «Переход». 10.45 Телевизионный Дом кино. 11.15 «Сенсация-2». 12.05 К 60-летию композитора Д.Смольского. 15.15 «Огненная хроника». Д/ф. 15.35 Мультфильм. 15.55 Белорусский меридиан. 16.15 Ток-шоу «Это моя работа». 16.40 Музыкальный антракт. 17.00 Столица. 18.20 «Сенсация-2». 19.15 Хроника праздничных дней. 20.30 Летний день села. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 «В джазе только девушки». 22.20 Х/ф «34-й скорый». 24.00 Акколада.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.15 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.05 Моя семья: юная семья. 9.55 Пока все дома. 10.25 Играй, гармонь любимая! 14.40 Х/ф «Новый Гулливер». 15.40 «Незнайка учится». Мультфильм. 16.05 «50 х 50». 16.30 Вокруг света. 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.25 Погода. 18.30 Человек и закон. 18.55 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Строго на юг». 21.30 Взгляд. 22.25 Х/ф «Одиночное плавание». 0.10 «Москва-Транзит». 1.05 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Лукоморье. 7.45 Посмотри на себя. 8.00 Православный календарь. 8.05 «Клубничка». 8.35 «Аншлаг» представляет. 9.10 «Санта-Барбара». Х/ф. 14.05 «Неизвестные люди России». Фильм 3-й. 14.45 «Впереди, мне казалось...» Памяти М.Таривердиева. 15.10 «Деловой автограф». 15.15 Телемагазин «Квантум». 15.25 «Клубничка». 16.20 Там-там новости. 16.30 Лукоморье. 16.55 Посмотри на себя. 17.05 Соотечественники. 17.40, 0.35 Товары — почтой. 17.45 «Представляет «Проект-арсенал». 18.00 «Санта-Барбара». Х/ф. 19.35 Добрый вечер. 20.10 «Офицеры». Х/ф. 22.35 «Скорпионс» в России. 23.50 Подиум д»АРТ.

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 20.25 Информ ТВ. 12.45 «История любви». 13.35 Срок ответа — сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 «Осторожно, Виссарион!» 15.40, 22.20 Телеслужба безопасности. 16.00 Ток-шоу «Наобум». 16.35 «Вуокса». 16.45 Турнир памяти Э.Стрельцова. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Мультфильм. 19.10 «История любви». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.30 Игра «Лотто-бинго». 21.30 «Телекомпакт».

НТВ

5.00 Сегодня утром. 8.15 «Полиция Нью-Йорка». 9.15 «Улица Сезам». 9.45 Новости кино. 10.00 «Госпожа следователь». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Детям. Мультфильмы. 12.00 «Россия. Забытые годы». 13.20 Х/ф «Об убийстве — на первую полосу». 15.10 Х/ф «Голубое дерево». 16.00 Дистанция 60. 17.00 Криминал. 17.15 Впрок. 17.30 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Х/ф «Русская певица». 20.40 «Алло, Фима! 21.45 «Мельницы богов». Х/ф. С. 2. 22.45 Времечко. 23.15 Х/ф «Восставшие из ада-1».

8 канал

18.00 Сегодня с Мэрилен Хикки. 18.30 Теле»Странные истории». 19.30 Аэробика «Новый Эдем». 20.00 Мультфильм. 20.30 Спорт-action. 21.30 Сцена Европа. 22.00 Х/ф «Никогда не говори никогда».

СУБОТА 26 ліпеня

БТ

8.00, 15.00 Новости. 8.15 Здоровье. 8.45 Все про все. 9.10 «Под углом 23,5 градуса». 9.40 Уроки Н.Новожиловой. 10.15 Все нормально, мама! 10.50 Регион. 11.20 «Судьба моя и надежда». 11.50 «Око». 12.10 Музыкальная обойма. 12.25 «Макаенка, 9». 12.45 «Все мы родом из детства». 13.40 Телеспорт. 14.25 Творцы. 15.15 Четвертое измерение. 15.40 Многоголосие. 16.10 Родовод. 16.40 «Риск-версия». 17.05 Белорусский дом. 17.35 Бенефис народного артиста Беларуси Юрия Сидорова. 18.35 Галерея. 19.10 Хроника праздничных дней. 19.50 Международный курьер. 20.15 История любви. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.45 Теленавигатор. 22.05 Х/ф «Девушка моей мечты». 23.45 Третий тайм. 0.10 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00 Х/ф «Я родом из детства». 8.25 «Балерина на корабле». Мультфильм. 8.40 Лотто-Миллион. 8.45 Домашняя библиотека. 9.00, 14.00, 17.00 Новости. 9.10 Слово пастыря. 9.30 Утренняя почта. 10.00 «Две сказки». 10.15 «Каламбур». 10.50 Смак. 11.10 Возвращение Третьяковки. 11.35 Х/ф «Дерсу Узала». 14.20 Очевидное — невероятное. 14.50 Мультфильмы «Царевна-лягушка», «Летучий корабль». 15.45 Америка с М.Таратутой. 16.15 «Колесо истории». 17.20 В мире животных. 17.55 Погода. 18.05 Клуб «Белый попугай». 18.55 «Строго на юг». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.55 Х/ф «Тегеран-43». 23.35 Х/ф «42-я улица».

Канал «Россия»

7.00 Утренний экспресс. 7.55 Товары — почтой. 8.05 Клуб «Адреналин». 8.15 «Меморина». 8.45 Доброе утро, страна! 9.30 Пилигрим. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Вестник потребителя. 10.40 Как много девушек хороших... 11.20 Мультфильмы. 11.35 Молодежный фольклорный фестиваль в Москве. 12.15 Анонимные собеседники. 12.45 «Квантум» представляет. 13.00 Вести про... 13.20 «Арабела». 14.30 Караоке по-русски. 15.00 Двойной портрет. 15.30 «Новая дислокация». 16.00 Иосиф Кобзон. 16.15 «Комедия супружества». Х/ф. 17.55 Субботний вечер памяти Владимира Высоцкого. 19.00 Вести. 19.35 Сам себе режиссер. 20.15 «Му-муки творчества». 20.30 Совершенно секретно. 21.30 «Дура». Х/ф. 23.50 «Представляет «Проект-арсенал». 0.05 Репортер. 0.20 Программа «А».

Санкт-Петербург

9.30 Информ-ТВ. 9.45 Хуторок. 10.15 Честь имею! 10.40 «Индаба. Сьемки». 11.05 «Охотники». 11.55 Ток-шоу «Наобум». 12.30 Информ-ТВ. 12.45 Страсти-мордасти. 13.05 «Житие дон Кихота и Санчо». Ф. 2. С. 1. 14.30 «Сияет мне». 14.50 Исторические расследования. 15.30 Информ-ТВ. 15.45 Спортивное обозрение. 16.05 Весь этот цирк. 16.25 Равняется любовь... 16.55 Телестанция «Моя Россия». 17.25 Телемагазин. 18.30 Информ-ТВ. 18.55 «Б.Штоколов. Романсы». 19.15 Музыкальный ринг. 20.50 Блеф-клуб. 21.30 Информ-ТВ. 21.45 «Парад парадов». 22.30 «Сказ про то, как царь Петр Арапа женил». Х/ф.

НТВ

7.00 Сегодня утром. 7.15 Х/ф «Цирк». 9.00 «Необычайные приключения доктора Дулиттла». 9.30 «Пойми меня». 10.00 «Повелитель джунглей». 10.30 Мультфильм «Тараканище». 10.45 От «Винта». 11.00 Сегодня днем. 11.15 Х/ф «Любимая». 13.30 Проще простого. 14.10 Живые новости. 14.30 «Панорама». 15.00 Сегодня днем. 15.15 Спорт. 15.20 «XX век в войнах». 16.20 «Саванна». 17.15 Новости дня. 17.30 Дог-шоу. 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Джеймс Бонд - агент 007». Х/ф. «Доктор Но». 20.45 Куклы. 21.00 Сегодня вечером. 21.45 «Байки из склепа». 22.40 «Империя страсти». 23.20 Большой ринг: Звезды профессионального спорта. 23.55 Ночной канал. «Плейбой-шоу».

8 канал

15.00 Жизнь в слове. 15.30 Мир приключений. 17.00 В фокусе — семья. 17.30 Музыкальная программа. 18.30 Мультфильм. 19.00 На-ли-вай! 19.30 «Комиссарша». 20.30 Музыкальный конвейер. 21.00 Суперзвезды Голливуда. Сильвестр Сталлоне. 22.00 Х/ф «Скалолаз».

НЯДЗЕЛЯ 27 ліпеня

БТ

8.00 «Коктейль по воскресеньям». 9.00 Международный курьер. 9.20 Мультиклуб. 9.50 Вершина мира. 10.25 «Все нормально, мама!» 11.00 Туробъектив. 11.20 «Война в воздухе». 11.45 Сельчане. 12.15 «Накануне будущего». 12.40 Остров вдохновения. 12.55 Олимп. 13.15 2-й Международный пленэр им. М.Шагала. 13.55 Сущность. 14.25 Аплодисменты. 15.00 Новости. 15.15 Бон тон. 15.45 Творческий вечер заслуженного деятеля искусств Беларуси Людмилы Ефимовой. 16.35 «Портреты». «Хо Ши Мин». 17.00 «Оскар». 17.35 Х/ф «Никто не заменит тебя». 18.45 Бездельник. 19.15 Водная феерия. 20.00 Резонанс. 20.50 Спортивный телекурьер. 21.10 Телебарометр. 21.25 Ток-шоу «Карамболь». 22.00 Х/ф «Уолл-стрит». 24.00 Бархатный сезон.

ОРТ

7.00 «Командир корабля». 8.40 Мультфильм «Непослушный котенок». 8.55 Спортлото. 9.00, 14.00, 22.50 Новости. 9.10 «Непутевые заметки» Дм.Крылова. 9.30 Пока все дома. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 Служу России! 11.30 Играй, гармонь любимая! 12.00 Сельский час. 12.30 «Подводная одиссея команды Кусто». «Милый враг». 13.20 Смехопанорама. 14.15 «Приглашение к музыке». 14.45 Клуб путешественников. 15.30 Фильм-сказка «Черная курица, или Подземные жители». 16.40 «Приключения Вуди и его друзей». Мультфильм. 17.00 Счастливый случай. 17.50 Футбольное обозрение. 18.20 Погода. 18.25 Песня-97. 19.05 «Строго на юг». 20.00 Время. 20.35 Киноафиша. 20.40 КВН-97. 23.00 Х/ф «8 1/2».

Канал «Россия»

7.00 Утренний экспресс. 7.55 Торговый дом «Ле Монти». 8.10 «Солти». 8.35 «У всех на устах». 8.50 Доброе утро, страна! 9.30 Присяга. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Русское лото. 10.55 Без пяти двенадцать. 11.00 Книжная лавка. 11.25 Человек на Земле. 11.50 Новая Россия. 12.15 Репортаж ни о чем. 12.30 Свой дом. 12.45 Вестник потребителя. 13.00, 19.00 Вести. 13.20 «Арабела». 14.30 Сад культуры. 14.55 Волшебный мир Диснея. 15.50 Довгань-шоу. 16.15 Футбол без границ. 16.45 «Виктория». 17.45 L-клуб. 18.20 «Аншлаг» представляет. 19.50 Старая квартира. 1951 год. 20.45 Городок. 21.30 «Сюжет». 22.25 У Ксюши. 22.55 Рек-тайм. 23.10 «Мисс Вселенная-97».

Санкт-Петербург

9.30 Информ-ТВ. 9.45 Папа, мама и я - спортивная семья. 10.15 Овертайм. 10.40 «Индаба. Белый охотник». 11.05 «Охотники». 12.00 Старое танго. 12.30 Информ-ТВ. 12.45 Экспресс-кино. 13.05 «Житие дон Кихота и Санчо». Ф. 2. С. 2. 14.25 Информ-ТВ. 14.45 Музыка из Петербурга. 15.30 Информ-ТВ. 15.45 Спортивное обозрение. 16.05 Уходим завтра в море. 16.25 Зебра. 17.00 Телестанция «Моя Россия». 17.25 Телемагазин. 18.30 Информ-ТВ. 19.05 «Командир счастливой «Щуки». Х/ф. 20.40 «Негаснущие звезды». 21.30 У всех на виду. 21.45 Международное обозрение. 22.15 Звездный розыгрыш. 22.50 «Действуй, Маня!» Х/ф.

НТВ

7.00 Сегодня утром. 7.15 Х/ф «Близнецы». 8.40 Мультфильм «Гуси-лебеди». 9.00 Устами младенца. 9.30 «Пойми меня». 10.00 «Повелитель джунглей». 10.30 Мультфильм «Балерина на корабле». 10.45 От «Винта». 11.00 Сегодня днем. 11.15 6 соток. 11.30 Что почем. 12.00 «Мафия». 12.30 Книжный магазин. 13.00 «Каролина в Нью-Йорке». 13.30 Кино, кино, кино: новости Голливуда. 14.00 Время «Ч». 14.30 Своя игра. 15.00 Сегодня днем. 15.15 Спорт. 15.20 «XX век в войнах». 16.20 «Саванна». 17.15 Новости дня. 17.30 «Русские гвозди». 18.00 Сегодня вечером. 18.30 «Маски-шоу»: избранное. 19.05 Х/ф «Дикий восток». 21.00 Сегодня вечером. 21.45 Х/ф «Робот-полицейский-2». 23.50 Ночной канал. «Плейбой-шоу».

8 канал

15.00 Благая весть с Риком Реннером. 15.30 Х/ф для детей. 17.00 Тележурнал «Ровесник». 17.30 В фокусе - семья. 18.30 Мультфильм. 19.30 Трюкачи Голливуда. 20.00 «Комиссарша». 21.00 Немецкая волна. 21.30 Новости «К-видео». 22.00 Х/ф.

У Гомельскай вобласці таксама будуць старасты

Рашэннем Гомельскага абласнога савета дэпутатаў у вёсках Гомельшчыны ўводзіцца пасада старасты.

Такім чынам, Гомельская вобласць рашыла пераняць вопыт Гродзеншчыны і Брэстчыны, дзе палажэнне аб старастах было ўведзенае раней. Сельскія старасты будуць абірацца на агульным сходзе жыхароў населенага пункта тэрмінам на два гады. Пералік абавязкаў старасты, які ўключае 17 пунктаў, прадугледжвае яго ўзаемадзеянне з мясцовымі органамі ўлады ў вырашэнні надзённых праблем насельніцтва, а таксама арганізацыю жыхароў на *«грамадскакарысную працу»*.

Ускладзеную на яго місію стараста абавязаны выконваць на грамадскіх пачатках — гэта значыць бясплатна. Пры гэтым, аднак, не выключаецца магчымасць атрымання *«заахвочвальнай узнагароды за дасягнутыя поспехі»*.

БелаПАН

Жлобін стане інстытуцкім горадам

Сёлета ў Жлобіне адчыняецца філія Гомельскага політэхнічнага інстытута. Студэнтаў прымуць на вечаровую форму навучання па трох спецыяльнасцях.

Такім чынам, жлобінцы атрымаюць у родным горадзе магчымасць прайсці поўны курс: тэхнічны клас у ліцэі — металургічны тэхнікум — політэхнічны інстытут.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Выгналі семнаццаць міліцыянтаў

Значны рост злачыннасці ў параўнанні з мінулым годам канстатавала чарговая калегія Гомельскага УУС.

Былі названыя асабліва небяспечныя раёны — Светлагорскі, Лельчыцкі, Жыткавіцкі. На калегіі адзначаліся і сур'ёзныя праблемы ў праваахоўных органах. Многія міліцыянеры кепска валодаюць табельнай зброяй і прыёмамі самаабароны, п'янствуюць, парушаюць транспартную дысцыпліну. За такія паводзіны з органаў унутраных справаў былі звольненыя 17 супрацоўнікаў.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Такі квадрат і Малевічу не сніўся

У Гомельскай выпраўленча-працоўнай калоніі для жанчын прайшоў адборачны тур першага рэспубліканскага конкурсу творчасці асуджаных «Квадрат дабрыні».

Гэты конкурс распрацаваны і адбываецца як навукова-эксперыментальная гуманістычная акцыя па даследчай праграме «Адукацыйная творча-развіццёвая сістэма «Універсум» (інтэлект — духоўнасць — здароўе)».

Мэта акцыі — праз жывапіс, вершы, песні, танцы, вязанне, мадэляванне — рэсацыялізаваць маладых злачынцаў. Лепшыя работы прэміраваныя і адабраныя для ўдзелу ў рэспубліканскай выставе творчасці асуджаных.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

І холадна, і салодка

Улетку за тыдзень жыхары і госці Гомеля з'ядаюць 105 тон марожанага, або 1 млн. 300 тыс. пачакаў.

Такім чынам, на кожнага жыхара прыпадае прыкладна па 2,6 пачка марожанага ў тыдзень. Такая статыстыка вельмі падабаецца гомельскаму заводу марожанага — і халадзільшчыкі стараюцца.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

Разбойнікі з музейным пісталетам

У райцэнтры Горкі Магілёўскай вобласці затрыманая злачынная групоўка, якая абрабавала музей польскай вайсковай славы ў вёсцы Леніна.

У выніку рабаўніцтва з музея было скрадзена некалькі пісталетаў часоў апошняй сусветнай вайны. Гэтая зброя не была дзеяздольнай. Але злачынцы разлічвалі на псіхалагічны эфект. І не вельмі памыліліся: яны здолелі ажыццявіць 3 разбойных напады, больш за 10 крадзяжоў. Узрост бандытаў — 20-25 год.

Іван ЗАСАДА

СПОРТ

Абрабавалі чэмпіёна

ВЕСЛАВАННЕ: АБСАЛЮТНА ПЕРШАЯ!

Кацярына Хадатовіч у гэтым сезоне нястомна пацвярджае, што залаты алімпійскі медаль, заваяваны у Атланце, — не выпадковасць. Пакуль яна перамагае ва ўсіх спаборніцтвах: выйгрыш «каралеўскай рэгаты» ў Амстэрдаме і этапаў Кубка свету ў Мюнхене, Парыжы і Люцэрне. Высокі клас — па выніках трох этапаў Кубак безагаворачна дастаўся Каці.

Яшчэ два беларускія экіпажы — жаночая васьмерка і мужчынская чацвёрка парная — па суме этапаў занялі другое месца. Нагадаем, што ў алімпійскай Атланце васьмерка нашых дзяўчат была ўзнагароджаная бронзай.

ФУТБОЛ: ПЕРШЫ КРУГ МЫ АМАЛЬ АДГУЛЯЛІ

Бабруйская «Белшына» вельмі ўпэўнена выйграла першы круг нацыянальнага чэмпіянату. Цяпер усіх цікавіць: ці змогуць бабруйчане утрымацца на вышыні турнірнай табліцы?

Цяперашні поспех «Белшыны» — вынік разумнай арганізацыйнай і, скажам так, селекцыйнай працы. Яшчэ нядаўна ў Бабруйску было дзве каманды — «Фандок» і «Шыннік». Аднак падобны варыянт знакаміты О'Генры вуснамі свайго літаратурнага героя характарызаваў так: «Расінанту не вынесці дваіх». Футбольны клуб — дарагое задавальненне. Гэта зразумелі ў Бабруйску і Віцебску, дзе таксама з аб'яднання «КІМа» і «СКБ-Лакаматыва» нарадзіўся «Лакаматыў-96». Як вынік, менавіта гэтыя аб'яднаныя каманды — «Белшына»» і «Лакаматыў-96» узначальваюць турнірную гонку. Дзіўна, што ў Магілёве яшчэ не разабраліся ў гэтай няхітрай жыццёвай арыфметыцы.

Як у гандболе мы страцілі вялікую — і лепшую ў свеце — каманду мінскага СКА, так у футболе расплаціліся мінскім «Дынама». На жаль, спртыўныя арганізатары не змаглі адэкватна адрэагаваць на страту такога палігону, як чэмпіянат СССР. Яшчэ больш да падзення нашага флагмана спрычыніліся непрафесіяналізм і сквапнасць футбольных функцыянераў. Федэрацыя футболу з-за боязі згубіць частку даходаў не жадае рэфармаваць чэмпіянат у лізе мацнейшых, і турнір перанасычаны матчамі з ужо наперад вядомым вынікам.

Другая бяда «Дынама» і ўсяго нашага футбола — недарэчная камерцыялізацыя. Акцыянернае таварыства «Футбольны клуб «Дынама» (Мінск)», палітыку якога вызначае яго прэзідэнт Яўген Хвастовіч, валодае чатырма клубамі першай лігі. Камерцыйная зацікаўленасць акцыянернага таварыства, відавочна, стаціць вышэй за ўласна спартыўныя мэты асобных каманд. Відавочны прыклад — паўфінальны матч Кубка Беларусі паміж «Дынама-93» і «Дынама», вынік якога быў прадвызначаны яшчэ да яго пачатку. А чаго каштуюць пераводы ігракоў з каманды ў каманду, каб дагадзіць трэнэрскім амбіціям! «Маладзечна» з-за гэтага, як моцны футбольны калектыў, ужо практычна страчана.

Затое папаўняць касу за кошт продажу ігракоў у Англію, Бельгію, Расію, Украіну, Ізраіль у дынамаўскім АТ навучыліся. Ламаць — не будаваць. Ратаваць сітуацыю тэрмінова закліканы Анатоль Байдачны, нядаўна прызначаны галоўным трэнерам мінскага «Дынама». Няма сумневу, што ён, вядомы трэнэр-прафесіянал з досведам работы ў першай лізе чэмпіяната СССР і ў краінах Бліжняга Усходу, справіцца са сваёй задачай. Калі, вядома, яму не будуць перашкаджаць.

Шэсць матчаў 15-га тура прайшлі ў сераду, а яшчэ два — у чацвер. Вынікі сустрэч «Дынама» (Мінск) — «Нёман» (Гродна) і «Шахцёр» (Салігорск) — «Дынама-93» у нумар не паспелі.

«Белшына» (Бабруйск) — «Тарпеда» (Мінск) — 2:1. МВКЦ (Мазыр) — «Тарпеда-Кадзіна» (Магілёў) — 2:0. «Лакаматыў-96 (Віцебск) — «Дынама» (Брэст) — 4:0. «Атака» (Мінск) — «Днепр» (Магілёў) — 0:1. «Нафтан-Дэвон» (Наваполацк) — ФК Маладзечна — 1:1. «Камунальнік» (Слонім) — «Трансмаш» (Магілёў) — 3:1.

ВЕЛАСПОРТ: *TOUR DE FRANCE*

Больш за палову трасы прайшлі ўдзельнікі самай прэстыжнай шматдзённай велагонкі *Tour de France*. Пакуль гонка ішла па раўніне, у ёй дамінавалі такія вядомыя фінішоры, як італьянец Марыё Чыпаліні і немец Эрык Забель. Аднак горныя этапы (9–11-ы) усіх паставілі на свае месцы. Лідэрам стаў іншы нямецкі майстар Ян Ульрых, віцэ-чэмпіён мінулагодняга *Tour*. 2 хвіліны 38 секунд саступае яму нязменны «горны кароль» апошніх гадоў Рышар Віранк (Францыя), 4.46 — Абрахам Алана (Іспанія), 4.53 — пераможца *Tour de France-96* Б'ярнэ Рыйс (Данія).

АХВЯРА — ЛЫЖНІК-СТРАЛОК

Як паведаміла газета «Прессбол», у ноч на панядзелак у Мінску быў здзейснены ўзброены напад на кватэру двухразовага чэмпіёна свету па біятлоне Вадзіма Сашурына. Двое ў масках з пісталетамі ўварваліся ў кватэру, аглушылі гаспадара ўдарам па галаве, пагражалі фізічнай расправай. Але ў выніку задаволіліся тым, што вынеслі ўсе каштоўныя рэчы, пакінуўшы чэмпіёна звязаным.

У аўторкавым нумары СВАБОДА пісала, што рабаўніцтва вядомых спартсменаў сталі распаўсюджанай з'явай. На новыя факты, на жаль, доўга чакаць не давялося.

Сямён ПЛОЦ

АНЕКДОТЫ

— Ад чаго паміраюць людзі?

— Ад інфаркту, ад інсульту, ад раку, ад сухотаў.

— А чаму на жалобных вянках пішуць: «Ад дырэкцыі», «Ад прафкома», «Ад сяброў», «Ад рэдакцыі», «Ад жонкі і дзяцей»?

Чалавек з вёскі паехаў у горад. Сусед пытае:

— Ну, як з'ездзіў?

— А нішто. Туды ехаў — гляджу: на дарозе ляжыць палена. Назад еду — сматру: ляжыць браўно.

Прыехала баба летам з горада ў сваю вёску. Сабралася ў грыбы. Стукае да суседкі:

— Ганна, у грыбы са мной пойдзеш?

— Не, не пайду, ногі баляць.

— Дык не пойдзеш?.. А Васіль твой, можа, пойдзе?

— Ён жа паўгода як памёр.

— Дык не пойдзе?..

Чарга ў аптэцы.

— Гэй, дзед, ты што купляеш ці так будзеш стаяць?

— Я вось лічу: можа хаўтуры таннейшыя...

На базары.

— Скажы, дзядзька, у цябе парасяты мясной пароды ці сальнай?

— А гэта як будзеш карміць: добра — дык будзе сала, а слаба — адно голае мяса!

Едуць дзве цёткі-зямлячкі ў аўтобусе.

— Дык ты цяпер таксама ў Мінску, пры дачцэ?

— Ага. А ты пры сыне?

— Ага. Жыву ў Шабанох-Жабаёх. Толькі жабаў ніякіх ніколі не чуваць.

АФІША

Начныя забавы

Сёння мы прапануем клубную афішку для аматараў начнога жыцця і вясёлых забаў.

Клуб «Макс-шоў», што знаходзіцца ў кінатэатры «Кастрычнік», прапануе выступленне маскоўскага «Тэатра жахаў». Да нас у госці прыедуць лялькі ў выглядзе монстраў, вампіраў і іншых не менш (і не больш) сімпатычных істот. Некаторыя з імі знаёмыя па праграме расійскага тэлебачання «На ночь глядя». Шоў адбудзецца сёння, у пятніцу, 18 ліпеня.

А кожную сераду, чацвер і нядзелю ў памяшканні клуба вы зможаце паглядзець шоў-рэвю «По дороге в Голливуд».

Бокс-клуб «Рэактар» абяцае «грандыёзную вечарыну» пад кіраўніцтвам маскоўскага *DJ* Славы Фініста. Пачатак сёння, 18 ліпеня, а 23-й гадзіне, а заканчэнне, трэба думаць, ужо заўтра. Кошт білетаў, як паведамілі мне арганізатары, «невысокі», але дакладную лічбу не назвалі. І ўсё ж на дэмпінгавыя цэны спадзявацца не варта.

Сёння ж, 18 ліпеня, у дыскатэцы «Парадыз» стартуе прэзентацыя былога маскоўскага, а цяпер зусім мінскага «Радио Рокс». Праграма вельмі вялікая. З сямі гадзін вечара пачнецца творчая сустрэча з Уладзімірам Тузам і ды-джэямі «Радио Рокс». Плануюцца выступленні гасцей (блюз, джаз, вакал). У 22:00 — аўтарская праграма В.Туза «Усё аб піве» ў рэстаране «Бірхаўз». А з 23:00 і да самай раніцы — вялікае шоў і дыскатэка ад «Радио Рокс». Тут вы зможаце ўбачыць мадэлі альтэрнатыўнай моды, а калі пашанцуе — то і выйграць пуцёўку на Канары. Таксама ўсіх чакаюць розныя конкурсы, гульні і падарункі. Кошт білета — 400 тыс.рублёў. Сума, канечне, уражвае, але ж — некаторым кожны туз здаецца казырным, а тут яшчэ і Канары...

Яшчэ адна вечарына «прагрэсіўнага танцавальнага руху» адбудзецца ў наступную пятніцу, 25 ліпеня. Клуб «Пілот» запрасіў у госці вядомага ды-джэя з Санкт-Пецярбурга Міху Ворана (нармальна яго завуць Міхаіл Варанцоў). Скокі на ўсю ноч пачнуцца а 22-й гадзіне. Кошт білетаў ад 100 да 200 тысяч рублёў. А калі хто не ведае, дзе знаходзіцца клуб «Пілот», паведамляем: пр.Машэрава, 105 (Акадэмія фізвыхавання).

Аксана ПЯНКРАТ

© СВАБОДА Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by СВАБОДА ў Internet: http:\\www.gis.minsk.by Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (першы завод — 36.870)
Нумар падпісаны ў друк 17.07.97 (15:00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 215 Заказ 329